

WESTERN ROMAN

LASO

cijena 50 d broj 615

VELIKA PRIJEVARA

Leslie Ernenwein

VELIKA PRIJEVARA

Glavni i odgovorni urednik
MILIVOJ PAŠIČEK

Izdavač SOUR „Vjesnik“ (predsjednik Poslovnog odbora **Vjekoslav Koprivnjak**) – RO Novinsko-izdavačka djelatnost, n. sol. o. (direktor **Milan Bekić**) – OOUR Informativno-revijalna izdanja, n. sub. o. (direktor **Sead Saračević**)

Tisak: RO Štamparska djelatnost SOUR „Vjesnik“, n. sol. o. – OOUR Novinska rotacija n. sub. o. OOUR TM n. sub. o. i OOUR Tisak revijalnih izdanja, n. sub. o.

Predsjedavajući Savjeta redakcije „Romani i stripovi“: **prof. dr Adolf Dragičević**

Uređivački kolegij: **Ivica Bartolić** (graf. ur.), **Marcel Čukli** („Laso“), **Berislav Grabušnik** (graf. ur.), **Marija Jurela** (biblioteke „Super strip“ i „Trag“), **Pavle Lugarić** (zamjenik gl. i odg. ur.), **Milivoj Pašićek**, **Ana Župan** („Život“).

Redakcija: **Sonja Dunduš** (daktilograf), **Zdenka Jočić-Beck** (redaktor), **Igor Mandić** (novinar), **Branka Ožegić** (teh. sur.), **Ana Poldo-Hrastović** (novinar).

Tajništvo: **Sanja Popović** (tajnik), **Biserka Pupač** (poslovni tajnik).

Adresa redakcije, izdavača i tiskare: 41000 Zagreb, Avenija bratstva i jedinstva 4, tel. (041) 515-555 i 519-555. Telex 21 121 YU VSK.

LASO 615

LESLIE ERNENWEIN: VELIKA PRIJEVARA

Naslov originala: **DER GROSSE BLUFF**

Recenzija: **Neda Omčikus**

Copyright: Quelle-Features, posredstvom G.P.A. München

Prijevod: **Marija Šojat**

LASO 615 izlazi 23. 7. 1985.

Jim Fayette teškom je mukom otvorio slijepljene očne kapke i pogledao prema blještećem suncu. Prošlo je nekoliko trenutaka prije nego što se sjetio što se s njim dogodilo. Noć ga je zatekla u Cantini. U tom ušljivom gnijezdu nije pronašao mjesto gdje bi prespavao, no nije bio previše zabrinut zbog toga. Rasprosto je vreću za spavanje, u grmlju, malo po-dalje od kolskog puta.

Napokon mu onako pospanom sine što ga je probudilo iz sna. Bila je to sivo-smeđa kobila, koja je ovješanih stremena projurila tik uz njegov logor i upravo nestala u zavoju.

— Baci oružje, stranče! — začuje glas sa snažnim meksikan-skim naglaskom.

Jim Fayette se nečujno okotrlja u stranu. Osoran, otresit glas pripadao je Meksikancu u otrcanoj odjeći koji je sjedio na koščatom konju. S dvojicom prijatelja prijeteći se uspravio na cesti ispred postarijeg čovjeka, koji je upravo pustio svoj kolt u prašinu. Čini se da je kobila bila njegova.

— A sad vadi dolare! — zapovjedi Meksikanac.

— Stigli ste prekasno momci.

— Starac sa žaljenjem u glasu okrene dlanove prema gore, htijući pokazati kako je čist. — Jučer sam kupio goveda. Nemam ni centa u džepu.

— Šališ se, stari! — podrugljivo će drugi Meksikanac. — Izgledaš kao čovjek koji svaki dolar dva puta okrene u ruci prije nego što ga potroši.

Treći bandit, koji je dotad nezainteresirano sjedio u sedlu, sagne se i istrgne starom čovjeku džepni sat što je visio na srebrnom lancu. Odmah zatim oglasi se i banditov revolver. Metak se zabije u zemlju tik uz čizmu starca, koji je bespomoćno stajao pred njim. Starac problijedi.

— Ovo ti je samo opomena, starče! — razvučenim će glasom bandit. — Nemamo vremena stajati ovdje cijeli dan. Van s novcem!

Jim se u međuvremenu razbudio do kraja. Postalo mu je jasno da taj jadni starac neće ostati živ ako se on ne umiješa. Polako podiže pušku i pažljivo nacilja. Zapuca nekoliko puta uzastopce konjima među noge. Životinje prestrašeno zaništaše

i jurnuše u galop. Meksikanci ih nisu mogli zadržati.

Stari se u međuvremenu oporavio od neugodnog iznenađenja, sagnuo se po svoj revolver i zapucao za banditima nekoliko puta.

Sad se i Jim pojavio iz grmlja. Podigao je pušku i izbacio preostalu praznu čahuru iz magazina. Jedan od bandita se trgne, pritisne zdravom rukom lijevo rame, ali svejedno odjaše dalje nesmanjenim tempom. Jim ponovo zapuca, ali su već bili izvan domašaja njegova oružja.

Slegnuvši ramenima okrene se napadnutome.

– Ah, bilo je u zadnji čas – protisne stari. – Spasili ste mi život. Da se predstavim: zovem se Dan Pardee.

– Ja sam Jim Fayette.

– Pojavili ste se točno na vrijeme.

– Spavao sam malo dalje u grmlju, nisam mogao prenoćiti u gradu.

– Što vas je dovelo u taj ušljivi kraj?

– Imali smo posla ovdje. Možda ste već čuli za nas. Zovu nas »Rio-renegati«. Prodajemo svoje revolvare onima kojima su potrebni. Uglavnom rančerima koji imaju teškoća sa svojim susjedima. – Jim Fayette se zamišljeno potrlja po nosu. – Došao sam k tim momcima kao golobradi momčić. U međuvremenu mi je dodijao i taj posao i potucanje od nemila do nedraga. Uvijek s jednom nogom u grobu.

Dan Pardee promrmlja nešto u bradu i počese se po neobrijanu licu.

– Znate li što, Fayette? Nešto ću vam predložiti. Jučer sam zbilja kupio stado goveda i bio bi mi potreban još jedan čovjek. Zajedno sa svojim partnerom Branchom Shannonom vodim ranč. Ako budete dobro radili, možete ostati kod nas.

Pogled Jima Fayettea zadržase malo duže na starom Pardeeu.

– Ne zvuči loše. Mislim da ću pokušati.

I

Dobie Dan Pardee pogleda Fayettea sa strane. Pomisli na njihov susret prije tri godine. Da mu Jim nije onomad pomogao spasiti golu kožu, ne bi danas zajedno sjedili na verandi hotela Palace.

Jim Fayette je u protekle tri godine zaista dobro radio i Dan Pardee ga je imenovao predradnikom na ranču Spur.

Pažnju trojice ljudi na verandi Palacea, jer s njima je sjedio i Pardejev partner Branch Shannon, zaokupi veliki oblak prašine što se približavao gradu sa zapadne strane, gdje je mršavo raslinje ulazilo u grad. Pažljivo su promatrali desetoricu jahača koji su se polako približavali gradu.

– Shad Harlequin dovodi sa sobom lijepu pratnju – promrmlja Jim, najmlađi među njima.

Fayette je nakon provedenih deset mjeseci na ranču Border Desert djelovao umorno i izmučeno. Mjesecima nije pala kiša i radilo se teško. Imali su samo najnužnije da bi preživjeli. Taj težak život ucrtao je u njegovo četvrtasto lice duboke brazde, a oči su mu poprimile pomalo divlji izraz. Dvije stvari se kod njega ipak nisu promijenile: osmijeh koji je osvajao i razum koji je funkcionirao precizno kao sat.

— Harlequin nikad nije volio jahati sâm — reče Branch Shannon pogledavajući iskosa u Dobieja Dana Pardeeja, koji je već dvadeset godina bio njegov partner. — Uvijek je oko sebe skupljao sumnjive osobe.

— Sjećam se još vremena kad je jahao isključivo noću — dobaci stari Dobie Dan. — Branch, vjeruj mi, bit će borbe s ljudima s Bootjacka, bez obzira na to kako sud sutra presudi. Mogu se kladiti u to.

Ta dvojica Teksašana bila su vrlo slična. Odselili su se daleko na zapad kad su definitivno pobijedili Leejevu vojsku... Ipak, tko ih je pobliže poznao, znao je da su u mnogočemu imali različita mišljenja. Shannon je bio vrlo oprezan poslovni čovjek, koji se uvijek ugibao nevoljama i izbjegavao sukobe kad god je mogao. Dobie Dan je bio čista suprotnost. Rješavao je stvari revolverom ako drugačije nije išlo.

Jim Fayette ih je promatrao. Znao je što ih muči. Nekoć je

Pardeejev i Shannonov ranč bio najveći u Arizoni. Harlequinov Bootjack sad je, međutim, vladao zemljom. Harlequin se služio svim mogućim i nemogućim trikovima i sredstvima. Podmićivao je političare i pojedine suparnike, a one koje nije mogao, jednostavno je progutala noć. Na taj način načinio je klin širi od stotinu pedeset kilometara između ranča Border Desert na jugu i glavnog stana na Spuru, ovdje na sjeveru. Ako bi duže potrajao, taj klin bi ugrozio opstanak ranča.

— Još mislim da smo se morali obračunati s Harlequinom čim je počeo napadati male rančeve u području Spanish Granta — reče Fayette, iako je znao da je Branch Shannon vrlo osjetljiv na tu temu. — Harlequin se domogao toga neplodnog zemljišta zbog jednoga jedinog razloga: da blokira put Spanish Grant i tako se domogne ranča Spur i uništi ga.

Branch Shannon pripali cigaretu i pogleda Jima.

— Ne možeš svaki problem riješiti silom. Čini se da si zaboravio da kod nas postoje sudovi.

— Vrlo dobro znaš kakav je zakon kod nas — protisne ljutito stari Dobie Dan Pardee. — Harlequin ima šerifa u džepu, a suca je također potplatio.

— Vjerojatno imaš pravo — strpljivo odgovori Shannon — ali to je jedini put kojim možemo krenuti. Ljudi poput Harlequina neće uvijek moći utjecati na izbore i šefove raznih službi.

Doći će dan kad će i u ovoj zemlji zavladati red i zakon.

Jim se podrugljivo nasmije.

— Tada Rorder Desert više neće postojati. Rio Pago je već dva dana suh. Još mjesec dana bez kiše, pa će u rezervoarima i izvorima između Apache Flat-sa i Sonore biti samo prašina.

Shannon se namrgodi.

— Zar je tako loše?

— Da — zabruna Dan Par-dee. — Ako uskoro ne padne kiša, morat ćemo cijelo stado goniti na sjever.

Shannon, koji je vodio glavni ranč Spur sjevernije od grada, već dugo nije boravio na ranču Border Desert. No, poznavao je poslovanje ranča, te je točno znao kako veliko je to stado.

— Otprilike pet tisuća grla. — Promrmljao je namrgođeno. — Uostalom, da li si pronašao dokument kojim nam je zajamčen pristup putu Spanisch Grant, Dane?

Pardee kimnu.

— Shad Harlequin će vraški raskolačiti oči kad ga sutra izvadim iz džepa. No, najljepše od svega je to, što sam se prije petnaest godina, kad sam se nago-dio s Fonsom Chavezom, htio zadovoljiti usmenim dogovorom. No, stari Fonso je bio silno ponosan što se zna potpisati, te je zahtijevao da naš dogovor stavim na papir i da se on potpiše.

Jim Fayette je promatrao kako jahači s ranča Bootjack upravo sjahuju ispred javne staje Jocka Gilligana. Baš kao i Dobie, ni on nije previše vjero-

vao sudovima i sucima. Harlequin, vlasnik ranča Bootjack, skupio je oko sebe tvrde momke. Jim je poznavao nekolicinu, na primjer, Reda Bastablea, snažnog predradnika na Harlequinovom ranču, Kida Carmodyja, koji je nekoć jahao u Tek-sasu s Divljim Bunchom, te Meksikanca Breda Santanu. No, i ostali su bili istoga kova. Širili su oko sebe dah grubosti i sile. Bili su naoružani do zuba.

Fayette pogleda i ostale jahače na dugoj Harlequinovoj platnoj listi. Odjednom ga u njegovu razmišljanju prekinu šum otvaranja pokretnih vrata i on se okrene. Na vratima je stajao šerif Jube Frobisher.

— Dobar dan, ljudi — pozdravi krupni predstavnik zakona, koji je kao i obično zaudarao na viski.

— Zdravo, šerife — pristojno odgovori Branch Shannon.

Dobie ne reče ništa već ga samo mrko pogleda. Fayette je također šutio. Obojica su znali da je šerifa potkupio Harlequin. Stari poštteni šerif iznenada je umro, a Harlequin je brže-bolje postavio ovog prašnjavca na njegovo mjesto.

— Želim vam samo reći da sam u interesu zakona i reda u ovom gradu donio jednu javnu odredbu — objasni šerif važno.

— Dok se proces ne završi, zabranjeno je nositi oružje. Suko-be li se ljudi s ranča Bootjack i Spur, gonit će ih sudskim putem.

— Vrlo dobra ideja — složi se odmah Shannon. — Možete biti

sigurni da će jahači s ranča Spur poslušati vašu naredbu.

– I drugi će je se pridržavati – čvrstim glasom odvrati Frobisher, nakon čega se okrene i ode u hotel.

Jim Fayette zapazi da hoda i kreće se vrlo lako i nečujno šerif za čovjeka njegove težine. Jedva da je čuo njegove korake dok je prolazio predvorjem. Jim malo razmisli, no odmah mu svu pažnju zaokupi Gail Shannon, koja je upravo izišla iz modnog salona nasuprot hotelu.

Kći Brancha Shannona, djevojka crvenkaste kose, djelovala je vrlo neobično u ovom ambijentu. Kad god bi je pogledao, Jimu se uzburkala krv u žilama, a osobito pošto je nije vidio puna tri mjeseca. Zato je hitro ustao.

– Malo ću prošetati – reče kao usput.

– Ne zaboravi predati vrataru svoj revolver! – vikne Shannon za njim. – Sad mi je sve jasno – reče kad ugleda svoju kćer na drugoj strani ulice.

Jim Fayette se nasmije i požuri preko ulice. Dobie Dan se također smješako.

– Dobro pristaju zajedno, Branch. Veselim se njihovoj svadbi. Jim mi je kao sin.

– Oni će se vjenčati svidalo se to nama ili ne – promrmlja Shannon zamišljeno.

Pogled mu odluta prijeko prema banci Cattlemens. Na vratima banke stajao je Keith Fabian, udubljen u razgovor s Belle Nelson.

– Imam neki loš predosjećaj, Dane. Ne poznajem Jima dovoljno. – Zapravo, uvijek sam se potajno nadao da će se Gail udati za mladog Fabiana. Zajedno su odrasli. – Malo zastane te nastavi: – Jim je izvanredan kao predradnik, Dane, moram to naglasiti. U posljednje vrijeme čak je prestao i kartati, ali ne možeš poreći da u njegovoj prošlosti ima nekoliko tamnih mrlja.

Dan Pardee se nasmiješi.

– Do vraga, Jim je bio mlad divlji momak, ali i sam znaš da je siroče. Nije imao doma ni domovine i vukao se sam po svijetu. Što je mogao učiniti? U svakom slučaju, on je čovjek na svom mjestu otkako je kod nas.

– Nadam se da imaš pravo.

– Neko vrijeme su šutjeli a zatim Shannon izvadi iz džepa bilježnicu i preleti pogledom preko zamršenih brojki.

– Suša nas teško pogađa, Dane. U posljednje tri godine dobit u uzgoju goveda je pala na pola. Osim toga, morali smo kupovati hranu da izguramo zimu. Imamo vrlo malo gotovog novca. Zato je vrlo važno da dobijemo taj ugovor sa željeznicom u Toto Junctionu. Ako im uspijemo prodati nekoliko stotina grla, izvukli smo se. Problem je jedino u tome što traže kao zalog garanciju – gotovinu. Moramo uzeti hipoteku na ranč Spur.

Pardee slegnu ramenima, kao uvijek kad se govorilo o novcu.

– Ti ćeš to već srediti, nema smisla da sad time razbijamo glavu. Ugovor nam još nije u džepu, a bojim se da Harlequin neće dopustiti da ga i dobijemo. Pogotovo ne ako nekako sazna da nemamo gotovog novca. Lako će izračunati da bi nas ovaj posao, ukoliko ga dobijemo, opet osovio na noge, a to će spriječiti svim mogućim sredstvima.

II

Jim Fayette je stajao na hotel-skim stubama i čekao Gail Shannon koja se približavala. Na glavi je nosila mali crveni šeširić, koji se drsko šepirio na njezinoj plavoj kosi. Baršunasta haljina bila je iste sivo-plave boje dima kao i njezine oči. Zastala je da porazgovara s Effie Sprague.

U tom času pristupi Jimu Pancho Garcia, držeći u ruci srebrni privjesak.

– Ovo je talisman – reče dječak u dronjcima – kupite, gospodine Jim!

Fayette se nasmije. Sjetio se koliko li je talismana već kupio od maloga, sve na račun sreće.

– Nije prošlo ni deset minuta otkako sam kupio jedan od tebe, a na pokeru sam izgubio pedeset dolara – tobože ozbiljno reče Jim.

– Bez njega biste, senjor Fayette, izgubili još i više – uvjereno će mali. – Ovaj će vam donijeti gomilu sreće.

Fayette nije mogao odoljeti tako »uvjerljivom« argumenti-

ranju dječaka. Bilo mu ga je žao. Dao mu je dva srebrna dolara. U to ugleda krajičkom oka Shada Harlequina kako dolazi nogostupom.

– Muchas gracias! – vikne dječak, okrene se da pojuri odatle, ali se sudari s Harlequinom.

Vlasnik Bootjacka, opsuje.

– Smrdljivi tvor! – prosikta Harlequin, uhvati jednog dječaka za rame i pljusne ga posred lica.

Udarac je odjeknuo i Jim se nevoljko sjeti vlastitog djetinjstva.

– Ostavi momčića na miru, Harlequin, – reče oštro.

Harlequinove oči se raširiše od iznenađenja. Ne vjerujući pogleda Jima. Nije navikao da netko s njim govori takvim tonom.

– Jesi li poludio? – protisne napokon.

Bio je za cijelu glavu niži od Fayettea i vrlo mršav, no ipak je djelovao samouvjereno i važno.

– Vjerojatno si potpuno poludio – ponovi Harlequin.

– Možda – reče otegnuto Jim Fayette, silazeći niz stube.

– Opet ti ponavljam: ostavi dječaka na miru, i to odmah!

Čuvši prepirku, Branch Shannon se nasloni na ogradu verande.

– Jime, smiri se – reče nestrpjivo. No, Fayettea nije mogao više obuzdati. U dva duga koraka stigao je do Harlequina i snažnom kretnjom odmakao njegovu ruku s dječakova ramena.

– Ako želiš nekog premlatiti, pokušaj sa mnom!

Jim je stajao uzdignutih ruku pripravan da zabije šake u Harlequinovo lice. No, sad se umiješao i Dobie Dan.

– Jime, pazi na leđa!

Jim se hitro okrene i udarac Reda Bastablea nije pogodio ondje gdje ga je napadač usmjerio, jer ga je Jim pokušao podlakticom blokirati. Ipak ga je Bastableova šaka pogodila u bradu. Udarac je ipak bio dovoljno snažan da ga odbaci s nogostupa.

Još nekoliko sekundi Jim nije znao što se događa s njim. Kao iz daljine čuo je neke glasove, a kiša udaraca stuštila mu se po licu. Osjetio je na jeziku neugodan okus krvi i prašine.

Od Bastableova udarca spustio mu se neki zastor na oči, te se nije mogao suprotstaviti njegovim šakama. Nakon svakog udarca sve je više teturao natraške po glavnoj ulici, poput pijanca koji posljednjim snagama pokušava ostati na nogama. Nejasno, kao iz daljine, dopre mu do svijesti nečiji povik:

– Svrši s njim, Rede! Udesi ga!

Bastable odgovori podrugljivo:

– Ne prije nego što udesim njegovo ljepušasto lice.

Jim nije bio u stanju dokučiti smisao tih riječi, ali je vrlo dobro osjetio da mu je lice obliveno krvlju. Odjednom mu sine da Bastable namjerno odugovlači ovu borbu kako bi svojim

drugovima s Bootjacka pružio dobru predstavu.

Postupno se razrijedila koprana pred njegovim očima. Krvlju natopljena šaka sune prema njegovu licu, ali se na vrijeme uspio izmaknuti. Neka-ko je došao do malo zraka i krenuo polako natraške prema vratima Gilliganove javne staje, kao da želi ondje potražiti utočište.

– On će pobjeći! – vikne Kid Carmody.

Jim razvuče otečene usne u podrugljiv osmijeh.

Povući se? U ovom stanju? Htio je samo dobiti malo na vremenu. Nekoliko sekundi bilo bi mu dovoljno da skupi ono malo snage što mu je još preostalo.

No, Bastable mu nije dao prilike. Predradnik ranča Bootjack nastavi udarati nesmanjenom žestinom. Jim Fayette napokon shvati: ovaj ga je odlučio ubiti.

Fayette blokira udarac lijevom ramenom i uspije zatim pogoditi Bastablea desnicom u obraslu bradu. No, u tom udarcu nije bilo snage i Bastable se cinično nasmije pokazujući svoje žute zube. Ponovo navali na Jima. Njegova glava se neprestano klatila s lijeve strane na desnu. Bojao se da će mu čelo prsnuti.

– Kako ti se to sviđa? – smijao se Bastable.

Svojim golemim šakama postavio je sad obrađivati gornji dio Jimova tijela. Jim se više nije mogao braniti već je bespo-

moćno spustio ruke da mu vise niz tijelo.

Okrenuo se pokušavajući pogoditi Bastableovo lice. No, krv mu je curila u oči, pa je bio gotovo slijep. Pokuša se zatim s Bastableom uhvatiti u klinč, no i to nije koristilo. Protivnikove šake vratile su ga na prijašnji položaj. Odmah ga zatim težak paralizirajući udarac pogodi iza lijevog uha i Jim Fayette se sruši poput prazne vreće.

Red Bastable ga pogleda odozgo.

— Ustaj i bori se! — zapovijedi podrugljivo.

Zamahne lijevo nogom želeći ga dokrajčiti udarcem u ukočeno tijelo.

— Sad je dosta! — umiješa se Jock Gilligan.

Klekne uz Jima Fayettea, te udarac Reda Bastablea završi u njegovim slabinama. — Zar ne vidiš da je gotov?

Bastable se nadmoćno smješкао. Svoje krvlju umrljane ruke obrisao je o hlače. Prezirno je pljunuo na tlo, okrenuo se i uputio prema svojim drugovima s Bootjacka ne udostojivši se pogledati Dana Pardeea, koji je zabrinuto istrčao na ulicu prateći nemili razvoj događaja.

Shad Harlequin srdačno potapša po ramenu Reda Bastablea:

— Dobar posao, Rede! Zaslužio si piće.

Branch Shannon i njegova kći pojaviše se u tom trenutku na ulici. Harlequin glumljenom pristojnošću dotakne obod šešira u znak pozdrava. Gail ga nije

ni pogledala, no Shannon kratko kimne i odgovori na pozdrav:

— Tvoj predradnik se malo precijenio — primijeti Harlequin.

Shannon se namršti.

— To je bila Jimova osobna stvar. Ranč Spur nema s time nikakve veze. Ne želimo sukob.

— Čujte! Čujte! — viknu podrugljivo Harlequin. Ovaj mu se razgovor očito svidao. — Bila bi zaista šteta da nešto osujeti raspravu što je zakazana za sutra. Slažeš se sa mnom, Shannone?

— Razgovarat ću s Fayetteom. Prije sudske rasprave neće biti nepravilika.

Zatim produži sa svojom kćerkom dalje prema javnoj staji.

— Jim nije bolje ni zaslužio. Bilo je budalasto od njega što se u ovom trenutku zakvačio s Harlequinom.

Gail je znala da je besmisleno protusloviti svome ocu, pa je šutjela.

Jahači s ranča Bootjack otišli su u salun 'Blue Bull'. Harlequin je svome predradniku dao novčanicu od deset dolara.

— Plati momcima piće. — Nakon toga se otputio prijeko u Caattlemens Bank. Bankar Keith Fabian stajao je na vratima. Svijetlokosi vlasnik banke bio je srednje visine i ugodne vanjštine.

— Čini se da je Fayette dobio ono što je zaslužio — reče kad mu se Harlequin približio.

– Koliko te ja poznajem, nemaš ništa protiv toga. – Rančer pogleda Fabiana sa strane.

– Ne, nemam – reče Fabian – nikad ga nisam trpio.

– Imaš i zašto – doda Harlequin. – Da je meni preoteo djevojku, ja bih ga ubio. – Malo zastane, te nastavi: – Ranč Spur je na kraju, Keith. Moji ulozi kod tebe su mnogo veći. Upozoravam te da im više ne daješ nikakvih kredita. Pardee i Shannon su gotovi, čak ako sutra i dobiju proces. A to ću znati spriječiti, uvjeravam te.

– Zbog čega si tako siguran?

– upita nezainteresirano Keith Fabian.

Harlequin se nasmije od uha do uha.

– Ne razbijaj time glavu. Imam Spur u džepu, za njih nema spasa.

III

Kad se Jim Fayette probudio, košulja mu je bila skroz mokra. Pogleda oko sebe i ugleda Jocka Gilligana kako stoji nad njim s praznim vedrom u ruci.

– Do vraga, Bastable ti nije dao ni najmanju priliku – progunda vlasnik javne staje.

Odmah zatim pojavi se na vratima staje Dan Pardee, noseći bocu viskija. Stari rančer čučne kraj Jima i izvuče čep iz grlića.

– Dobro će ti činiti Jime.

Jim Fayette se s mukom podigne na lakat i stavi bocu na otečena usta.

– Je li ti sad malo bolje? – upita Dobie suosjećajno.

Alkohol ga zapeče u želucu i otjera maglu iz njegove glave. Mogao je opet malo jasnije misliti. Pokuša ustati. Glava ga je proklete boljela, jedva se održao na nogama.

– Već sam se i gore osjećao. Uskoro će biti bolje, čim budem mogao stati nasuprot Redu Bastableu otvorenih očiju, a ne poluslijep.

U tom času udoše u staju Gail i Branch Shannon.

– Jime, je li sve u redu?

Jim Fayette se pokušao nasmiješiti. Gail potrča prema njemu. Svojim tankim prstima nježno je prelazila preko ozljeda na njegovom licu.

– Bilo je strašno – mrmljala je. – Bojala sam se da te ne osakati.

Jim se već bolje osjećao, kao i uvijek kad je bio u njezinoj blizini.

– Zar si zbog jednoga malog Meksikanca morao načiniti takav problem? – pedbacivao mu je Branch Shannon.

Jim je opazio omalovažavajući izraz u njegovim očima. Čini se da nije samo taj sukob bio razlog njegova razočaranja. Jim se sjeti da se Branch Shannon zapravo nikad nije pomirio s njegovim udvaranjem Gail. S mukom se pokušao sjetiti pravih riječi kojima bi mu razjasnio zašto je postupio tako, što ga je natjeralo da reagira onako kad se nekome nanosi nepravda. Znao je da to nešto vuče korije-

ne iz njegova djetinjstva. No, znati i moći objasniti, nije bilo jedno te isto.

Koliko god se trudio, nije mogao navesti valjane razloge za svoj postupak.

— Vjerojatno mi se tog časa htjelo potući s nekim — reče nehajno.

Shannon se namršti.

— To nije pravo vrijeme ni mjesto da se potučeš — odgovori mu oštro. — Imamo dobrih izgleda da dobijemo sutrašnji proces. To bi drugim riječima značilo da ograda kojom Harlequin blokira prolaz Spanish Trail, mora biti odstranjena. Ali ovakve tučnjave samo nanose štetu. Sudac nas može gledati s predrasudama.

— Neka sve ide do vraga! — provali iz Debieja Dana. — Jim je postupio onako kako bi učinio svaki pristojan čovjek.

Shannon je ljutito odmahivao glavom.

— Niste morali prevaliti daleki put od ranča Border Desert da biste ovdje na glavnoj ulici glumili samaritance — odgovori tvrdoglavo. — Ovdje je posrijedi sukob koji se pred sudom ne može riješiti revolverom ili šakama! Ne zaboravi to, Jime i tako se ponašaj! Dodi, Gail, idemo!

Jock Gilligan je nastavio svoj posao, a Jim i Dobie su još neko vrijeme razgovarali. Umnogome su bili slični, a u jednom su im se mišljenja potpuno slagala — nisu se slagali s načinom razmišljanja Brancha Shannona, koji je nametao ograničenja

što su se protivila prirodi. Da bi zaboravili svoj jad, prihvatiše se viskija koji je Dobie donio sa sobom.

— Branch je zapravo dobar momak — reče Dobie Dan. — Do vraga, ne poznajem nijednoga velikodušnijeg čovjeka zapadno od Pecos. Samo što neke stvari promatra drugačije nego ti i ja, Jime. Misli da su davno prošli dani kad su se sukobi rješavali revolverima. Griješi. Shad Harlequin neće svojevoljno osloboditi prolaz, bez obzira na to kako sudac sutra presudi. Morat ćemo samo snagom oružja probiti blokadu momčadi s ranča Bootjack ukoliko ne želimo izgubiti Border Desert. Dokle god budem imao snage nositi revolver, neću se predati.

Riječi starog Dobieja Dana odmah su poboljšale Jimovo raspoloženje. Stari rančer govorio mu je iz srca.

Kad su polako ispraznili bocu, krenuše u Chinkov restoran na večeru. Nakon jela, Dobie Dan se ugodno izvalio u naslonjač.

— Vjerojatno ćeš se htjeti sastati s Gail. Pogledat ću u salun Belladonna možda se vrti kakva partija. Posljednji put sam momke ogulio do gaća.

Jim Fayette se nasmije.

— Samo im pokaži. Navratit ću oko ponoći da ti pomognem da odneseš dobit.

Jim se otputi prema hotelu na drugoj strani. Kad je stigao do pokrajne ulice, iznenada iz mraka istupi jedna sjena.

– Zdravo, Fayette – začuje hrapavi glas. Jim nije prepoznao čovjeka, ali je ipak zastao i nagoniski posegnuo za revolverom. Po leđima osjeti hladne trnce.

– Zdravo – odgovori stisnuta grla pokušavajući prepoznati čovjeka u tami.

– Zar me više ne poznaješ? Ja sam Gus Odergarde. – Čovjek je gotovo šaptao. – Imam mali ranč na području Spanish Granta. Da li se sad sjećaš?

– Sjećam – promrmlja Jim. Odergarde je jednom prilikom molio momke sa Spura za pomoć kad mu je Harlequin počeo oduzimati komad po komad zemlje. Međutim, Branch Shannon je odbio, nije se htio miješati.

– Ne mogu baš reći da cijelim ljude s ranča, ali još manje volim Harlequina. Poznajem još najmanje četvoricu – petoricu koji misle isto kao i ja.

– Zaista? – upita Jim.

Odergarde smota cigaretu i pripali je. Plamen na tren osvijetli njegovo mršavo lice.

– Znači, ako sutra izgubite proces, bit će rata. A ako sam dobro procijenio stanje, vaši su izgledi vrlo mali.

Jim pomisli na dokument u Dobijevu džepu.

– Mislim da nam izgledi da dobijemo proces nisu loši.

– Shad Harlequin ima o tome posve drugačije mišljenje – odvratila Odergarde pokazujući glavom prema osvijetljenom ulazu u salun Blue Bull.

– On je unutra i drži važne govore. Tvrdi da proces neće trajati ni pola sata, odnosno, kladi se u deset naprama jedan da će Bootjack pobijediti. – Zatim će malo tiše. – Znam da ćeš lako naći načina da dođeš do momaka koji dobro barataju revolverom.

– A koji su to momci?

– Na primjer Single O'Smith, Limpy Peebles, Monk Rodenbaugh i Englesh Joe.

Jim je vrlo dobro poznavao ta imena. Bili su to jahači koji su se ubrajali u Rio-renagate, s kojima je nekad jahao.

– Jesu li ti momci u Arizoni? Odergarde kimne.

– Ovog časa se motaju po Fandango Hillsu. Već neko vrijeme jašem s njima. Napokon, moram od nečega živjeti.

Jim Fayette ga je i te kako razumio. Iz istog razloga je i on bio s njima, a vjerojatno bi bio i dalje da nije bilo Dobieja Dana.

– Da li ti je potrebna pomoć?

– Nema smisla da već sad razgovaramo o tome – odgovori Jim. – Pričekajmo najprije presudu.

– Nećete dobiti. Harlequin dosad nije izgubio nijedan proces. To bi morao znati.

– Ovaj put je stvar malo drugačija – kaže Jim i opet pomisli na dokument u Dobiejevom džepu. – Ako želiš zaraditi nekoliko dolara, kladi se s Harlequinom.

– Bez mene – ironično odgovori Odergarde. – Ne bih protiv tog lupeža uložio ni dug-

me s hlača. Uostalom, misliš da bi nas Shannon i Pardee unajmili kad bi došlo do rata za pašnjake?

Fayette slegne ramenima.

– Ne pitaj me dok se to ne dogodi.

– Možda će to biti prije nego što ti misliš.

Odergrade se okrene i nestane u tami. Fayette nastavi koračati prema hotelu. Gail je sa svojim ocem sjedila na verandi, te Jim sjedne k njima. Shannon, koji je upravo pripalio cigaru, ponudi jednu i Jimu.

– Gail misli da ono malo prije nije bilo baš na mjestu – reče stari rančer. – Shvaćam da prezireš Harlequina. Mi ostali osjećamo to isto, ali moramo biti malo suzdržaniji.

Jim se smješкао. Gail mu lako stisne ruku.

– Naravno, razumijem što misliš.

Shannon se poslije ovih riječi digao i uputio preko ulice u salun Belladonna da popije svoje uobičajeno piće prije spavanja.

– Prošla je cijela vječnost, Jime.

Jim se zagleda u drago biće. Mirišljava kosa pala joj je na lice kad ju je zagrlio.

– Predugo se nismo vidjeli – promrmlja. Htio ju je poljubiti, no Gail okrene glavu.

– Jime, moraš mi nešto obećati!

– Obećat ću ti sve što hoćeš, osim milijun dolara!

– Jime, dok si u gradu, ne smiješ se upuštati ni u kakvu

borbu, ni šakama, ni revolverom.

– Obećavam ti – reče i poljubi je žestinom muškarca koji je na taj poljubac predugo čekao.

Kad se oko ponoći Branch Shannon vratio iz saluna Belladonna, još su sjedili na verandi.

– Dan ima danas nevjerojatnu sreću – reče u prolazu.

– Kasno je – promrmlja Gail – već sam davno trebala biti u krevetu. – No, ne pomače se. I dalje su sjedili šuteći. Glava joj je još počivala na njegovim prsima kad je Jock Gilligan dojurio k njima.

– Dobie Dan je mrtav! – reče bez daha.

Jim Fayette nije mogao progovoriti nekoliko sekundi. Zatim skoči na noge i zgrabi Gilligana objema rukama za ramena i niski vlasnik javne staje prestrašeno zastanja.

– Kako se to dogodilo?

– Ne znam. Našli su ga u aleji Belladonna. Džepovi su mu posve prazni. Prerezali su mu grkljan.

IV

Dan Pardee je sahranjen oko podne sljedećeg dana. Debeli sivi oblaci visili su na nebu. Padala je dosadna hladna kiša. Kovčeg je lagano spušten u jamu dok je svećenik čitao molitvu.

Kad je raka zatrpana, i kad se za velikodušnog Teksašanina više ništa nije moglo učiniti, tužna povorka krene s obronka

prema gradu. Samo je Jim Fayette i dalje stajao pokraj drvenog križa. Branch Shannon čekao je sa svojom kćerkom u iznajmljenim kolima u podnožju brežuljka.

— Jime, dodi! — zazvala ga je Gail.

Jim samo odmahne glavom.

— Ne morate me čekati — promrmlja napokon.

Branch Shannon side s kola, popne se k njemu i stavi mu ruku na rame.

— Znam kako ti je, mlađiću moj, ali nema nikakvog smisla da i dalje stojimo ovdje. Sudac nije htio odgoditi sudsku raspravu. Proces će započeti za jedan sat.

— Do vraga i proces! Bez dokumenta koji je imao Dan, a koji su ukrali, ne možemo ništa postići.

— Nemamo nikakvih dokaza da je Harlequin kriv za Danovu smrt. On nije ni znao da postoji takav papir. Dan je prošle noći zaradio na pokeru više od tri stotine dolara. Za lupeže je to dovoljan razlog da ubiju nedužnog čovjeka.

— Možda — promrmlja Jim. Ovog trenutka nije imao nikakvih protudokaza da sruši Shannonovo mišljenje, ali nije vjerovao u tu priču.

— Bilo kako bilo, ostat ću ovdje još malo.

Shannon je rijetko psovao, ali sad je počeo ljutito nizati psovke.

— To je sve jedno veliko i prokleta sranje — izusti gledajući

svježi humak svoga najboljeg prijatelja. Kad je ušao u kola, okrene glavu da Gail ne vidi suze u njegovim očima.

Već se smračilo kad se Jim Fayette pognute glave vraćao s groblja. Hladan vjetar tjerao mu je kapljice kiše u lice. Sve do gležnja propadao je u blato kad je prolazio alejom Belladonna.

Bilo je vrijeme jela i osim Pokera Pata McGurka nikoga nije bilo u salunu Belladonna. Mršavom barmenu bio je dovoljan samo jedan pogled da shvati kako je Jimu Fayetteu pri duši. Posegne za svojom privatnom bocom i napuni dvije čaše.

— To je crn dan, momče, crn da crniji ne može biti.

Fayette kimne i istrusi viski u jednom gutljaju. Obriše dlanove o unutrašnju stranu svoga kaputa i zamota cigaretu.

Nekoliko trenutaka obojica su šutjela. Naprosto nisu nalazili riječi da izraze svoje osjećaje. Napokon McGurk prekine tišinu.

— Harlequin je dobio proces, kao što je i očekivao. Sudac je obrazložio presudu time što ranč Spur nema nikakvih pravno opravdanih zahtjeva za pravom prolaza kroz Spanish Grant. Shannon je uložio žalbu i presuda još nije pravomoćna. Drugim riječima, Harlequinova blokada puta zasad je protivna zakonu.

— Postoji jedan način da se probije Harlequinova blokada

— promrmlja Jim. — Dobie Dan ga je predložio.

– Dokle god Branch Shannon vodi ranč Spur, morat ćeš zaboraviti na njega. Branch se ne bi borio ni kad bi ga Harlequin napao.

Jim krene prema pokretnim vratima saluna, no zastane prije nego što je zakoračio van.

– Ukoliko se u međuvremenu ovdje pojavi Gus Odergarde, reci mu da sam u Pallaceu, u sobi broj 5.

Teškim korakom krene niz aleju Belladonna. Prisjeti se talismana u svom džepu. Izvadi ga i tiho opsuje. Već je podigao ruku da ga baci što dalje, kad ga neki čudan i neobjašnjiv osjećaj spriječi u tome i on ga spremi natrag u džep.

U hotelu se Jim odmah uputi u svoju sobu, koju je dijelio s Danom Pardeejem. Branch Shannon je sjedio unutra i čekao ga.

– Vjerojatno si već čuo novosti – reče Shannon umorno.

– Jesam – otpuhne Jim svlačeći kaput. – Što sad namjeravaš?

Shannon bespomoćno slegne ramenima.

– Uložio sam žalbu. Što mi je drugo preostalo?

– A što će dotle biti s rančom Border Desert?

– Vjerojatno ćemo ga morati napustiti – odgovori Shannon.

– To je Dobie htio spriječiti po svaku cijenu. – Jim je jedva obuzdavao svoj bijes. – Rekao je da će se boriti za njega do posljednje kapi krvi.

Shannon kimne. Stresao je

pepeo sa svoje cigarete i šutio nekoliko trenutaka.

– Slažem se. Dobie bi učinio upravo to, ali bi izgubio. Shad Harlequin je jednostavno previše moćan. U sukobu oko pašnjaka nitko ga neće oboriti na pleća, Jime. Za manje od mjesec dana bismo bankrotirali.

– Kako to: mi?

– Nas dvojica smo partneri – reče Shannon. – Dan nije napisao nikakvu oporuku, no prije godinu dana je rekao da nakon njegove smrti ti treba da preuzmeš njegov dio ranča.

Jim nije mogo izustiti ni riječ. S Dobiejem ga je povezivalo duboko prijateljstvo, ali nije se ni u snu nadao da bi ga mogao naslijediti.

Odjednom se sjeti da polovica ranča Spur nije sve što je naslijedio od Dana. Stari rančer ostavio mu je još nešto u nasljeđe: mržnju na pljačkaše tuđe zemlje.

Pride svom pisaćem stolu i zakopča opasač s revolverom.

– To je zakon koji je presudio Dobieju Danu. – Jim lagano pogladi držak svoga kolta walker. – I to je zakon koji će odsad vrijediti i za mene.

– Što misliš time? – upita Shannon.

– Mislim reći da ću se boriti protiv Harlequina sve dok budem imao snage nositi revolver – odgovori Jim odlučno.

Branch Shannon mu pokuša objasniti da borba protiv Harlequinove čvrste momčadi nema nikakvog smisla. Jim mu potom ispriča o ponudi koju je dobio

od Gusa Odergardea. Obvijestio ga je o Single-O Smithu, Limpyju Peeblesu, Monku Rodenbaughu i Englishu Joeu.

— Ti momci ni po čemu ne zaostaju za Harlequinovim revolverašima.

— Dokle god mi pripada polovica ranča Spur, to ne dolazi u obzir — objasni odlučno Shannon. — Radije ću izgubiti nekoliko grla stoke na Border Desertu nego da se upuštam u rat oko pašnjaka.

— Predložit ću ti nešto, Branch — odgovori Jim. — Uzet ćeš polovicu ranča Spur za koju se ne moraš boriti, barem sad ne. Ja ću preuzeti Bordero Desert pod uvjetom da ga vodim na svoj način.

Shannon je jedva zatomljavao bijes. Glas mu je drhtao kad je progovorio:

— A kako ćeš nabaviti novac za sve to? Je li ti jasno da nemamo nikakve gotovine? Moramo prevariti Harlequina i ponuditi tom željezničkom društvu nešto niže cijene nego on, samo da prihvate. Inače smo gotovi. Ti znaš da Andy Kane i momci na Border Desertu već puna dva mjeseca nisu primili plaće. Kako ćeš ih platiti ako rascijepimo ranč Spur?

— Probit ću Harlequinovu blokadu i otjerati jedno stado na sjever. Jedan dio stada izgubit ćemo putem, ali ostat će dovoljno da isplatim momke i kupim municije da bismo se mogli braniti protiv Harlequina.

Jim nije čuo kad je Gail ušla u sobu. Sad je stajala iza njega.

— Ne, Jime, ne! — kriknula je.

Jom Fayette se okrene. Kad je ugledao užasnuti izraz u njezinim očima, nije slutio ništa dobro. Sve do ovog trenutka nije računao s mogućnošću da izgubi Gail. Ni u snu nije pomišljao da će za vjernost Dobieja Dana platiti tako visoku cijenu.

— Moram to učiniti, Gail. — Tražio je odgovrajuće riječi da objasni zašto se mora boriti. — Dobie Dan je već prije dvije godine htio srediti Harlequina čim je pokušao protjerati sitne rančere. No, tvoj otac ga je tada nagovorio da to ne čini. Harlequin nam želi zatvoriti prilaz na ranč Border Desert. A kad mu to uspije, onda će pokušati uništiti ranč Spur ovdje na sjeveru. Dan je sve to znao. Htio se braniti, htio se boriti protiv toga.

Gail mu pride.

— Jime — reče molećivim glasom — razorit ćeš sve o čemu smo sinoć razgovarali, sve naše planove za budućnost. Znam koliko si volio i poštovao Dobieja i kako se osjećaš. Ipak, koliko god se borio, Dana ne možeš povratiti. Bit će još više prolijevanja krvi.

Kao i uvijek kad bi mu prišla posve blizu, osjetio je čudne trnce po svojem tijelu, posebno u predjelu želuca. Ova će djevojka biti cijena koju će morati platiti za nasljedstvo Dana Dobieja.

— Put kojim moramo ići i koji je tata označio duži je — reče

polako Gail – ali to je pravi put, Jime. Sigurniji je i humaniji.

Jim se zagledao u svjetlucave zlatne mrlje u njezinim očima. Crvenkasta kosa ljeskala se u odsjaju svjetla sa stolne svjetiljke.

– Ostani kod tate – reče mu.

– A ako neću?

Stisnula je usnice, lice joj je postalo vrlo ozbiljno.

– Tada ćeš srušiti sve naše planove, Jime.

Nekoliko sekundi obuzela ga je nesigurnost. Znao je da misli ozbiljno. Gail je imala karakter svoga oca, isti ponos, ista čvrsta moralna gledanja.

– Krenut ću putom koji je zacrtao Dan – reče utučeno. – Ne mogu drugačije.

V

Tri dana pošto je Jim Fayette zajedno s Gusom Odergardeom otišao iz grada, zaustavio je konja u dvorištu ranča Border Desert. Odergarde je pošao da pronade svoje partnere u Fandango Hills.

Već se smračilo kad je Jim razgovarao s Andyjem Kaneom, koji je već deset godina predradnik na ovom ranču. Sjedili su uz pisali stol Dana Pardeeja. Jim mu je u najkraćim crtama objasnio događaje u gradu.

– Možeš reći momcima da će primiti plaće tek kad prodam goveda. Neće ostati bogzna koliko novaca kad isplatimo momke i kupimo municiju.

Kane je nekoliko sekundi šutio.

Bio je obrijan, samo je srebrnkasti vijenac kose uokvirivao njegovu čelu.

– Krajnje je vrijeme da Shadu Harlequinu stanemo na kraj – prekine napokon šutnju.

– Da – promrmlja zadovoljno Jim – to je i moje mišljenje.

Također i kauboji s kojima je razgovarao pola sata kasnije u brvnari, bili su istog mišljenja.

– Kad počinjemo? – htio je odmah znati Tex Trebo.

– U jutro čim svane. – Opori osmijeh ukaza se na Jimovom licu.

Ispričao im je zatim kako mu je Gus Odergarde ponudio pomoć svojih prijatelja, ali nije spominjao nikakve druge pojedinosti. Činilo mu se da je bolje pričekati dok ne bude siguran da se oni u Fandango Hillsu slažu s tim. Nije htio pobuditi nikakve lažne nade.

Najprije moramo skupiti što brže jedno stado. – Jim je dao Kaneu popis jahača, onako kako ih je podijelio. – Ovako sam to zamislio.

Stari Kane izvadi svoje naočale iz džepa na prsima i pročita imena kaubojia.

– Shorty Smith ide u logor broj jedan i pomaže Jakeu Fosteru i Billiju Edwardsu da do tjeraju goveda do Toto Sinka. Tex Trebo će pomoći Bronsonu i Laneu u logoru broj dva. Slim Goff, Jack Hyatt i Lee Terwilliger gone goveda na Galleta Breaks.

Na popisu je stajalo oko petnaestak imena, sve kauboji koji su već duže vrijeme jahali za ranč Spur. Bili su ponosni što su radili za Dana Pardeeja.

Sljedećeg jutra Jim je dao Andyju Kaneu posljednje upute, te okrene konja prema Fandango Hillsu.

U sljedećih deset dana nadvili su se nad Border Desert tamni oblaci prašine. Kauboji na prašnjavim i znojnim konjima preko širokih pašnjaka i strmih kamenih obronaka. U ovom području već mjesecima nije padala kiša. Uskovitlana prašina lako se vidjela iz daljine.

Čak i na sjeveru, gdje je dugačak lanac brežuljaka graničio s rančom Bootjack, skupljali su stoku. Ovdje je, međutim, bilo dovoljno oborina, te se na nebu nisu nakupili izdajnički oblaci prašine. Na večer desetog dana Jim Fayette je održao neku vrstu ratnog vijeća u svom skrivenom kampu duboko u Fandango Hillsu. Sjedio je uz vatru s jahačima koji su u jednom kanjonu naišli na dvije stotine grla s Bootjacka.

— Ako je sve u redu, Andy Kane je krenuo još prije nekoliko dana sa stadom prema sjeveru — reče Jim. — To znači da i mi moramo krenuti što je prije moguće.

— Još nisam siguran da je tvoja računica ispravna — otegnutim će glasom Single-O Smith.

Pri pogledu na Smitha čovjek se nije baš najugodnije osjećao.

Čupavi sivi zalisci uokvirivali su njegovo lice. Na lijevo oko bio je slijep i preko njega je nosio crni kožnati povez.

— Kako to?

— Da bismo ova ukradena goveda dotjerali zajedno sa stadom s Border Deserta, moramo prijeći Apache Flats. A to nećemo uspjeti u jednoj noći. Dovoljno je da nas vidi samo jedan čovjek s Bootjacka i cijela stvar je propala.

— Ni ja nisam oduševljen tom idejom — umiješao se Monk Rodenbaugh. Njegovo lice, vrlo slično licu malo ljepšeg čimpanze, smračilo se.

— Kako ćeš, do vraga, razbiti blokadu Bootjacka? Oni će nas vidjeti dva dana prije nego što stignemo blizu njih.

— To je upravo dio plana — objašnjavao je Jim. — Vrebat će nas u Spanisch-kanjonu, jer to je put kojim smo dosad uvijek išli. Pretpostavljat će da čekamo zaštitu noći. Tada neće moći prepoznati žig na stoci i početak pucati. Osim toga, ne mogu znati da kroz kanjon dolazi samo dvije stotine grla, a da se glavno krdo Border Deserta nalazi šest-sedam kilometara istočno.

Ljudi su nekoliko trenutaka šutjeli i razmišljali o Jimovom objašnjenju. English Joe, koji se nije rastajao od svoje usne harmonike, zasvira tiho »La Palomu«. Ljupka melodija podsjeti Jima na jednu večer kad je Gail svirala na klaviru. Prošla je od tada gotovo godina dana i osim

mrtvog Dana Dobieja nitko ni u snu nije pomišljao da bi moglo doći do rata za pašnjake.

— Čini mi se da je Jimov plan dobar — mirnim glasom progovori Gus Odergarde. — Mogao bi uspjeti.

Charlie Moss i Tod Foyle sjedili su malo po strani. Nikako im se nije svidjela pomisao da ukradu goveda.

— Nije mi jasno kako ćemo ukradenu stoku dotjerati do našeg stada a da nas ne vide — promrmlja Noss.

— Točno — javi se sad Monk Rodenbaugh. — Kako si to zamislio?

Posljednjih dana momci su češće izražavali sumnju u uspješnost plana. Čak je i Jim Fayette, bio ponekad nesiguran. Bio je vrlo umoran. Deset dana i noći neprekidno je proveo u sedlu, pa se sad jedva držao na nogama. U takvim teškim trenucima sjetio bi se Gailinih riječi: »razorit ćeš sve naše planove«.

Jim smota cigaretu i pripali je na ugarku iz vatre.

— Ima jedna mogućnost da ljude s Bootjacka držimo podalje od Apache Flatsa — izusti napokon. — Trojica jahača mogu to izvesti.

— Kako? — htio je znati Mong Rodenbaugh. — Do vra- ga kako da trojica izvedu ono za što nisu dovoljna tridesetorica?

— Jedan dio Harlequinovih ljudi zadržavat će se u kanjonu Calico Creek, a drugi će vrebati kod Chavez korala. U Spanisch

kanjonu kane nas napasti s obje strane. No, mi ćemo im pomrsiti račune. Trojica će odjahati ujutro rano do Calico Creeka i ondje ih cijelog dana uznemirivati. Na taj način će biti nemoguće čuvati Apache Flats.

Signle-O se počese po bradi.

— Mislim da bi to moglo upaliti, Jime.

VI

Tek što se malo razdanilo, Jim Fayette, Gus Odergarde i Single-O Smith zaustaviše svoje konje na šumovitom sljemenu brežuljka koji se izdizao iznad Calico Creeka. Kolia u dolini jedva se vidjela. Potok je porastao zbog kiše, a debela magla se u slojevima nadvila nad zemlju.

Jim Fayette napregne oči da bi dobro promotrio dvorište. Blizu kolibe stajala su kola s kuhinjom. Oko njih je nejasno razabirao obrise ljudi koji su spavali.

— Upravo tako sam i zamislio — promrmlja zadovoljno.

— Harlequin nadgleda kanjon s obje strane. Drugi dio njegovih ljudi logoruje kod Chavez korala, zapadno od puta Grant.

— Dolje leže dvanaestorica — reče Single-O Smith. Još petorica ili možda četvorica vjerojatno spavaju u kolibi.

Gus Odergarde se polako okrene u sedlu i pogleda okrene u sedlu i pogleda Jima.

— Što još čekamo, Jime?

Jedva je Odergarde to izrekao, kadli se ispod kuhinjskih

kola izvuče jedan čovjek i stane pripremati vatru.

– Razmaknut ćemo se, a onda zapucati iznad njihovih glava da ih probudimo. Ne želim da itko bude ozlijeđen prije nego što se iskobeljaju iz svojih pokrivača.

– Ne! – energično reče Jim.

– Ako se ne želiš držati mojih uputa, možeš otići!

Single-O se nasmije sebi u bradu.

– Jim je uvijek imao taj tik o poštenoj borbi.

– Poštena borba protiv ovih lupeža neće nam donijeti ništa dobroga – reče Odergarde. – Ti pasji sinovi zaslužili su da ih ubijamo na spavanju.

– Možda – doda Jim – ipak, nećemo pucati na njih dok spavaju.

Potražiše dobre zaklone. Odergarde je tiho psovao, a Smith mu se smješкао.

– Štedite municiju – reče Jim. – Moramo ih ovdje zadržati cijelog dana.

Jim se sklonio iza stijene, visoke poput čovjeka. Znači, moraju jahače s ranča Bootjack zabavljati pucnjavom cijelog dana. U međuvremenu će Monk Rodenbaugh otjerati ukradena goveda preko Apache Flatts.

Jim je promatrao čovjeka koji je s potoka nosio vedro puno vode. Naciljao je pažljivo u vedro, no omete ga pucanj iz puške Single-O Smitha. Iz probušenog vedra poteče voda. Jim se nasmiješi. Bio je ponosan na Singleovu vještinu ciljanja.

Vodonoša ispusti vedro te potrči prema kolibi. Njegova prestrašena vika probudi one koji su spavali u kolibi. U međuvremenu su Odergarde i Smith uzeli na nišan kuhinjska kola. Na dvorištu nastane pakao. U paničnom strahu kuhar i njegovi drugovi potražiše zaklon, neki pod kolima, neki naokolo. Nekolicina nestane u kolibi. Dvojica što su spavala blizu korala, složili su brzo sedla jedno na drugo i sakrili se iza njih.

No, unatoč iznenadnom napadu, momci s Bootjacka vrlo brzo su se snašli. Samo nekoliko minuta što je Smith metkom probušio vedro, uzvratili su paljbom.

Puške su grmjele sa svih strana. U međuvremenu je potpuno svanulo. Magla se povukla, a s istoka se na obzorju pojaviše prvi zraci sunca. Jim pogleda prijeko prema Gusu Overgardeu, koji je čučao iza neke velike gromade. Mršavi čovjek žurno je praznio magazin svoje puške. Kad bi pucao, njegovo lice je poprimalo divlji i pobjedonosni izraz.

Jim se tek sada sjeti da je taj ranč pod njihovim nogama nekad bio Odergardeov. Sad mu je tek postalo jasno zašto je Gus htio pucati na usnule ljude.

Na trenutak prestane pucnjava, a Jim začuje u daljini topot konja, dolazio je s istočne strane. Što li jahač traži u ovom kraju tako rano? Jim se odjednom sjeti što bi to moglo biti. Jahač je vjerojatno čuvao stražu. Vjerojatno ih je opazio tek

kad je počela pucnjava. Odjahao je sad prema zapadu da dovede pojačanje s Chavez koralu.

Jim se stane polako spuštati sa sljemena brežuljka. Mora zaustaviti tog jahača, inače će sve otići k vragu. Trojica ne mogu braniti sljeme brda ako budu napadnuti s dvije strane, a paljba mora trajati sve do večeri, inače će se pokvariti njegova računica.

Sad je i Smith čuo jahača.

– Jedan bježi, Jime!

Jim Fayette potrči do svoga konja i baci se u sedlo.

– Zabavite one dolje, pokušat ću uhvatiti momka!

Oslušne nekoliko trenutaka da bi bio siguran u kojem je smjeru krenuo. Ocijenio je da jahač ima pred njim prednost od trista-četiri stotine metara, ne više, a krenuo je prema istoku. Jim je imao izgleda da ga sustigne.

Obrušio se u galopu niz obronak, brzo prešao proplanak te se našao u šumarku, iza kojega se opet pružala ravnica. Na Creeku, s kojega je upravo krenuo, pucnjava je opet žestoko počela.

Jim Fayette čekao je punih pet minuta, no ništa se nije pomaklo niti se čuo ikakav zvuk. Odjednom ga spopadne sumnja. Možda je pogrešno ocijenio smjer u kojem je jahač krenuo ili je, možda, jahač promijenio smjer, iako je to najkraći put prema Chavez koralu.

Nestrpljenje mu je paralo živce, ali se ipak prisilio da priče-

ka još nekoliko minuta. Njegovo strpljenje bilo je nagrađeno!

Jahač s Bootjacka izbije na proplanak točno ispred njega i pojuri. Jim se nasmiješi. Gurne vinčesterku u navlaku na sedlu, te iz korica izvuče kolt. Jahač se brzo približavao. Nemilosrdno je podbadao konja ostrugama.

Napokon se približio na stotinjak metara i Jim ga prepozna. Bio je to Kid Carmody.

Kad je nekoliko trenutaka poslije Kid dospio u istu ravнину s Jimom, ovaj klikne:

– Povuci, Kid!

Carmody grubo zaustavi konja, okrene se na mjestu i gotovo istog trena povuče oružje.

Metak se zabije u Jimovo desno bedro, tako da je gotovo pao s konja. Prvi Jimov metak promaši. Kid Carmody ponovo zapuca i njegov metak okrzne Jimova konja. Ridan se prestrašeno trgne, pa metak koji je Jim namijenio Carmodyju ne pogođi cilj, već njegova konja, koji je u tom času zbacio svog jahača. Životinja se još jednom trgne, te beživotno padne na tlo.

Jim je u međuvremenu ponovo smirio svoga konja. Pojurio je svom snagom prema Carmodyju i prije nego što se ovaj uspio osoviti na noge, Jim je bio kod njega i uperio revolver u njegov trbuh.

– Baci oružje!

Kid Carmody je odmah poslušao. U njegovim očima bio je podmukao izraz. Nadimak „Kid“ nije ništa govorio o njego-

voj starosti, ali imao je više od trideset godina.

— Ovaj napad na Calico Creeku neće se dobro završiti — reče uvjereno — platit ćeš za to vlastitom kožom.

— Možda — promrmlja Jim. U tom trenu Carmody izvuče iz rukava nož i baci ga na Jima.

Sve se dogodilo tako brzo da se Jim Fayette nije mogao izmaknuti. Kad je htio povući revolver, osjeti snažan udarac u prsa. Osjetio je kako oštrica prodire u njegovo meso, no ipak uspije zapucati.

Carmody krikne. Jim zapuca ponovo. Jahač s ranča Bootjack pade naznak širom otvorenih očiju.

Jim je tek sad vidio da nož nije više u ruci lupeža. Znači, mora biti u njegovim prsima! Usudio se pogledati ga tek nakon nekoliko sekundi.

Tek sad mu sine zašto je Carmody tako široko otvorio oči. Nož je visio na njegovu kožnom kaputu. Koža kaputa ublažila je udarac oštrice noža. Talisman malog Pancha zadržao je nož toliko da je vrh oštrice prodro kroz mekano srebro i samo se vrlo slabo zabio u njegovo meso: Mali Meksikanac nije pretjerivao: njegov talisman spasio mu je život.

Jim je pretpostavljao da je Carmody mrtav, jer ga je pogodio u prsa. Iako ga je lupež gotovo ubio, bilo mu je žao što ga je lišio života.

Povuče svoga konja za uzicu da ga okrene i uzjaše.

— Nemoj otići, ne želim sâm umrijeti! — začuje odjednom Cormodyjev molećiv glas. Jim zastane. Skine sa sedla čuturicu, klekne kraj ranjenika i prsloni mu bocu na usta. Ranjenik pokuša piti, no zagrcne se.

— Sad smo poravnali račune — šapnu s mukom. — Ja imam na savjesti Dana Dobieja, a ti mene.

Jim ostane bez riječi. Njegove sumnje, znači, ipak su bile opravdane! Dan Pardee je umro od noža jahača s Bootjacka.

Čuturica mu ispadne iz ruke. Osjetio je nezadrživ poriv da tog čovjeka zgrabi za gušu, no uspije se svladati.

— Odakle je Harlequin znao za dokument koji nam daje pravo prolaza?

— Hoćeš li ostati kod mene dok ne izdahnem?

Jim kimne. Bila je to čudnovata trgovina, ali nije mu se činila neobičnom. Osjećao je prema Carmodyju duboku mržnju.

— Nikad nisam volio sâm jahati — promrmlja Carmody.

— Onda, što je bilo s dokumentom? Odakle je Harlequin znao za njega?

— Rekao mu je šerif Frobisher. Jube je čuo... — Krv mu navre na usta i zaguši dalje riječi. No, Jim je dovoljno čuo. Ponovo se sjetio lošeg predosjećaja koji ga je obuzeo kad je vidio kako se šerif udaljuje nečujnim koracima u trijemu hotela. Zna-

či, Frobisher je prisluškivao kad je Dan govorio o dokumentu.

U Jimovim plavo-sivim očima nije bilo nimalo sućuti kad je krv navrla na Carmodyjeva usta. Čovjek se još jednom ispruži, kao da traži bolji položaj, no više se i ne pomakne.

Malo prije nego što je sunce zašlo, stigao je Jim na Calico Creek. Gubitak krvi toliko ga je oslabio da mu se već crnilo pred očima. Privezao je konja uz neko drvo i došepao do drugova na obronku.

Odergarde ga je prvi spazio.

— Jime, zaboga, što se dogodilo?

Smith mu je previo ranu i zabrinuto odmahivao glavom.

— Jime, svakako moraš u grad da ti liječnik izvadi metak, inače ćeš cijelog života hodati na jednoj nozi.

— Odjahat ću u grad čim se uvjerim da je na Apache Flatsu sve u redu.

Vijest o borbi na Calico Creeku širila se naokolo brzinom požara, a poprimila je takve razmjere da se čovjeku dizala kosa na glavi. Tko god je čuo za nju, dodao je poneku svoju pojedinost.

Kad je novost stigla do ranča Spur, od borbe je ispalo veliko krvoproliće. Drugim riječima, Jim je s petnaest ljudi napao jahče s Bootjacka i većinu pobio na spavanju.

— Ja ne vjerujem u to! — vikne Gail. — Ne vjerujem da je Jim pucao na bespomoćne ljude! A ne vjerujem ni da je Jim pucao u njih na spavanju.

U njezinim očima blistale su suze kad je ušla u svoju sobu da spakira kovčeg koji će ponijeti sa sobom u El Paso.

Keith Fabian ju je poljubio na rastanku, prije nego što je ušla u kočiju koja će je odvesti na istok.

— Piši mi — zamoli je. Sad kad je nanovo stekao njezinu naklonost, rastanak ga je teško pogodio.

I Branch Shannon je stajao kraj kočije. Bio je ozbiljan.

— Zaboravi Jima Fayettea. U osnovi je loš, a takav će i ostati.

Belle Nelson liječnikova kći, koja je dosad bila Fabianova prijateljica, stajala je na verandi i promatrala ovaj prizor. Prste je bijesno ispreplela u stisnutoj šaci. Znala je da je Keitha izgubila zauvijek.

— Ta budala, ta prokleta budala — šaptala je ljutito, misleći pri tom na Jima Fayettea, koji je uništio svoju a i njezinu ljubavnu vezu.

Večer se spuštala.

VII

Opet je Jim proveo naporan dan u sedlu. Koji put mu se činilo da će izgubiti razum od bolova koji su ga mučili. Večer prije toga došuljao se u naselje do liječnika Nelsona. Nakon

obrade osjećao se bolje, no sad ga je rana još više boljela.

Pomogao je svojim ljudima da ukradena goveda potjeraju preko Apache Flatsa. Napokon su sreli Kanea i njegove momke koji su stado s Border Deserta gonili prema sjeveru. Cijelog dana su gonili goveda prema prolazu. Grla s Bootjacka su činila prethodnicu, dižući velik oblak prašine, koji se lijepo mogao vidjeti s daljine od nekoliko kilometara. Dosad ih nitko nije napao, i to je za Jima bio posljednji dokaz da im Harlequin sprema stupicu u Spanich kanjonu...

Sjene su se izdužile. Fayette se ispružio kraj vatre i slušao razgovor momaka.

— Prihvatite se jela, momci. Proći će mnogo vremena dok budemo mogli pojesti nešto bolje. Možda vam je to posljednji obrok — javi se Andy Kane.

— Kakva pesimistična izjava — podrugljivo će English Joe. Taj je Englez bio čudnovat svat. Ponašao se kao džentlmen, govorio je poput profesora, a bio odjeven kao prava skitnica. Uglavnom je bio povučen i šutljiv. Zamišljeno je buljio u vatru. Odjednom počne recitirati neku melankoličnu pjesmu.

Monk Rodenbaugh skoči na noge i prekine ga.

— Kakva je to glupost?! — po-
viče.

— Molim te — uvrijeđeno će English Joe — to je literatura.

— To mi je svejedno — tvrdo-
glavo će kauboj — za mene je

to samo velika hrpa konjske ba-
lege i ne želim je više slušati!

Single — O Smith se smijuljio.

— Ti si Monka sa svojom us-
nom harmonikom i poezijom
tako zbunio da više ne može
spavati. Cijele noći razmišlja o
onome što si rekao.

Kad su završili s jelom, dobili su od Andyja Kanea posljednje upute. Naredio je da potjeraju stado kroz dolinu Hoot-Owl i da se što je moguće dalje drže od puta Grant.

— Misliš da ćeš stići prije ne-
go što dođemo blizu grada? —
upita Kane Jima. Što se odluču-
jući čas više bližio, to su posta-
jali nervozniji.

— Jest — odgovori Jim. —
Ukoliko ne uspijem, prodaj go-
veda. Pokušaj postići što bolju
cijenu i isplati ljudima njihove
plaće. Ostatak novca upotrijebit
ćeš za borbu protiv Harlequina.
Dobie Dan bi učinio to isto.

Jim pride svom konju, ali pri-
je nego što će uzjahati reče: —
Ako vidiš onoga malog Meksi-
kanca Pancha Garciju, daj mu
deset dolara za njegov talis-
man.

S bolnom grimasom na licu
uzjaše. Dok je s Gusom Oder-
gardeom polako jahao prema
ukradenoj stoci, dopre mu po-
novo do ušiju »La Paloma« iz
harmonike Englisha Joea.

Jim s tugom pomisli kako
Gail nikad više neće za njega
svirati tu melodiju. No, uskoro
zavlada tišina, prekidana samo
jednoličnim topotom njihovih
konja. Jim se borio protiv veli-
kog umora.

Napokon Gus Odergarde vikne preko brda:

— Uskoro ćemo biti ispred Spanish-kanjona!

No, ni to nije moglo probuditi Jima iz obamrlog stanja u kakvom je bio. Ipak, kad se oglasilo prvo oružje, začas je bio budan i svjež.

Jeka je zvonila među visokim stijenama kanjona. Na oba ulaza u kanjon ogласише se oružja. U Spanish kanjonu započne pakao.

Shad Harlequin je ovdje zacijelo postavio cijelu svoju momčad. Jim je vidio da se puca sa gotovo dvadeset mjesta. Goveda na čelu stada pokušala su se okrenuti i pojuriti u suprotnom smjeru, ali životinje iza njih nisu to dopustile. Pucnji su praskali opasno blizu Jimove glave.

— Pusti ih da dođu! — vikao je, ali od snažne pucnjave nitko ga nije čuo. Gonio je goveda dalje.

Na suprotnom kraju kanjona Gus Odergarde tjerao je stado naprijed. Single — O Smith i English Joe slijedili su ga. Pucanjem su tjerovali prestrašenu stoku.

VIII

Bilo je podne. Branch Shannon i Keith Fabian sjedili su na verandi hotela Palacea. Jock Gilligan je upravo izišao iz saluna Blue Bull i krenuo prema njima.

— Harlequin je unutra. Slavi sa šefirom Frobisherom i Ba-

stableom — reče uzbuđen. — Shad tvrdi da je Jim prošle noći kao lud tjerao goveda u Spanish kanjon. Kad je svanulo, od Jimovih momaka preživjela su samo četvorica ili petorica. Jimu se ne piše dobro. Ako i ostane živ, nema nikakvih izgleda protiv Harlequina. Harlequin je zapovjedio svojim ljudima da se ne vraćaju bez Fayettea, živoga ili mrtvog.

Shannon pripali cigaru. Ruka mu je lagano podrhtavala.

— Onog dana kad je odlučio da se suprotstavi Harlequinu, iskopao si je grob — promrmlja.

— Pokušavao sam mu to objasniti, ali nije koristilo. Smrt Dana Pardeea bila je za njega stres koji nije mogao preboljeti.

U tom času, ljuljajući pri hodu, nogostupom je dolazio Shad Harlequin. Pokraj njega su koračali Bastable i Frobisher. Sva trojica su imali crvene, zakrvavljene oči.

— Ako se Harlequin zainteresira za taj ugovor sa željeznicom, reci mu da to tebe ne zanima — reče Keith Fabian.

Branch Shannon ga pogleda ne vjerujući.

— Kako to misliš?

Mladi vlasnik banke tražio je pogodne riječi.

— Harlequin je jedini koji još ima velike uloge kod mene — reče napokon. — Branch, ne mogu ti dati gotov novac koji moraš ostaviti kod željeznice kao zalog.

— Ali ja moram imati taj ugovor! — krikne Shannon. — Ako

mi ti nećeš posuditi novac, moram ga potražiti negdje drugdje.

Odmah za tim začuše iza leđa Harlequinov arogantan glas.

– Prošle noći sam uništio polovicu ranča Spur. Sad ću kupiti drugi dio, bude li mi cijena odgovarala.

Harlequinova drskost ostavila je Brancha Shannona bez riječi. Pogleda šerifa Frobishera, koji nije ni pokušao protestirati zbog pljačke na ranču.

– Dakle? Koja je tvoja cijena?

Shannon problijedi.

– Ranč nije za prodaju!

– Bit će za prodaju! – vikne Harlequin. – Prije ili poslije, a cijenu ću odrediti sam! – Harlequin ljutito odmahne rukom. – Sve će to jednom pripadati Bootjacku. Tonto, Spanish Grant, Border Desert, cijela ta prokleta zemlja!

Red Bastable promatrao je Shannona vrebajući.

– Ne namjeravaš valjda sklopiti taj ugovor sa željeznicom? – upita.

– Što se to tebe tiče? – obrecne se na njega rančer.

Bastable pogleda svoga šefa i nasmije se.

– On misli da se mi šalimo, Shade. On tobože ne zna da imamo u džepu cijelu zemlju.

Šerif Frobisher se pijano nasmije, a Harlequin uperi prst u Keitha Fabiana.

– Savjetujem ti da objasniš svom prijatelju Shannonu neka zaboravi taj ugovor.

Pošto je Harlequin sa svojim pratiocima opet krenuo prema salunu Blue Bull, progovori Jock Gilligan:

– Čini se da put koji je odabrao Jim i nije tako loš. Imao je pravo kad je predvidio da će Harlequin jednog dana sve strpati pod svoj šešir ako mu se nitko ne suprotstavi.

– Harlequin me ne može protjerati s mog ranča – ljutito reče Shannon. – U ovoj zemlji još vladaju zakoni.

– Bilo ih je i kad je Harlequin protjerivao sitne rančere sa Spanish Granta – nadoda Jock Gilligan.

– Shad je bio pijan – promrmlja Keith Fabian. – Ne treba svaku njegovu riječ stavljati na zlatnu vagu. Ipak, ne pokušavaj ga nadmudriti kako bi dobio taj ugovor. A ne možeš ga dobiti, Branch.

– Moram imati taj ugovor – ponovi tvrdoglavo Shannon.

Tada ugleda Jima Fayettea. Obješenih ramena sjedio je u sedlu. Činilo se da je ostario za nekoliko godina.

– Jime! – vikne i potrči mu u susret. No, Jim Fayette ne pokaže da kani sjahati. Činilo se kao da uopće nije vidio Shannona. Njegovo mršavo, neobrijano lice ostalo je ukočeno. Zaustavio je svog prašinom i znojem pokrivenog konja i bezizražajne zakrvavljene oči upravio prema Jocku Gilliganu.

– Jesu li trgovci stokom u gradu?

Gilligan proguta pljuvačku pa kimne.

– Prije nekoliko minuta bili su u salunu Belladonna.

– Zašto pitaš? – upita Shannon.

Jim palcem pokaže prema južnom dijelu grada.

– Upravo smo dotjerali pet stotina grla s Border Deserta u korale – reče rastegnuto. – Malo su izmorena, ali svejedno ćemo za njih dobiti dobru cijenu.

Produži prema salunu Belladonna i sjaše. Krenuo je prema pokretnim vratima kao da je pijan.

– On je potpuno iscrpljen – Gilligan odmahne zabrinuto glavom. – Harlequin je rekao... – zašuti i zagleda se u Brancha Shannona.

Tada začuše onaj poznati i ugodan zvuk, koji je poznavalo svako dijete: mukanje krava zatvorenih u oboru.

– Moj bože! – uzvikne Keith Fabian.

– Uspio je, Branch! – izleti Gilliganu. – Proveo je stado kroz Harlequinovu blokadu!

IX

Sljedećih dana nije baš bilo ugodno i sigurno u gradu zbog jahača s Border Deserta. Čak je i Jim Fayette pio više nego obično, a u pokeru je imao nevjerovatnu sreću. Jahača s Bootjacka nije bilo nigdje blizu.

A tada, u jutro petog dana, kad su se Jimovi ljudi spremali da pođu na jug, dotrči k Jimu Belle Nelson.

– Branch Shannon je nastrijeljen. Upravo je sa Spura po tatu dojurio kuhar. Kaže da je prošle noći bilo krvave borbe. Branch je teško ranjen – izgovori ona uzbuđeno u jednom dahu.

Jim glasno opsuje. Sad mu je tek postalo jasno zbog čega u gradu nije bilo Harlequinovih ljudi. Dok je on sa svojim ljudima slavio, Harlequinovi su revolveraši napali ranč Spur. Jim je bio ljutit na sebe.

– Pretpostavljam da će njihov sljedeći cilj biti ranč Border Desert – reče Andy Kane. – Moramo požuriti, Jime, inače ćemo od Border Deserta zateći samo pepeo i kamenje.

Jim je znao da Kane ima pravo. Harlequin se htio osvetiti za poraz u Spanish kanjonu i sigurno je da pri tome neće gubiti vrijeme.

– Koliko ljudi je Spur izgubio prošle noći? – upita Jim kćerku doktora Nelsona.

– To kuhar nije rekao. Samo je rekao da je bila borba čovjek na čovjeka, te da je Branch Shannon u životnoj opasnosti.

Jim se sjetio riječi koje mu je Shannon izgovorio prije pet dana.

– Nisam imao pravo, Jime. Uvjeran sam da postoji samo jedan način da se obračunamo s Harlequinom: put koji je odredio Dan i kojim si ti krenio.

Branch je bio previše ponosan da bi molio pomoć. A s obzirom na to da je tada s njim bio Keith Fabian, Jim mu je nije

ni ponudio. Poslije toga je pio malo više i sve teškoće potisnuo u drugi plan. Sad je Gailin otac ranjen, a možda će i umrijeti.

Kauboji su već uzjahali i samo su čekali njega.

– Možemo li krenuti, Jime?
– upita Andy Kane.

– Ne idem s vama – odgovori Jim Fayette. – Uzet ću nekoliko momaka i pomoći Branchu.

– Do vraga, nemoj! – vikne Gus Odergarde. – Shannon ne bi pomogao nama, čak ni kad bismo ga zamolili. Neka se sam snalazi kako zna i umije.

– Nisam tebe molio da pođeš sa mnom – odgovori mu Jim grubo. – Uzet ću momke od Single – O. Ti i ostali odjahat ćete na Border Desert. Nadam se da ćete stići na vrijeme.

Andy Kane je nekoliko trenutaka šutke sjedio u sedlu. Htio je nešto reći, ali se predomislio, ljutito tresnuo uzdama i potjerao konja. To je bio njegov način izražavanja nezadovoljstva zbog toga što Jim u takvoj situaciji razdvaja ljude.

Smrknuta lica gledao je Jim za Kaneovim momcima. Ti su ljudi bili njegovi prijatelji, pravi prijatelji, koji žrtvuju svoje živote da bi spasili ranč Dana Dobieja.

X

Gail Shannon bila je jedini putnik u rasklimanoj poštanskoj kočiji. Jedva je uspjela sjediti uspravno na neudobnoj klupi, jer ju je drmanje kočije

po neravnom bacalo tamo-amo. Bojala se kao nikad dosad.

Poruka koju je dobila od Keitha Fabiana bila je kratka, ali vrlo bolna: »Dodi odmah kući, Branch je ranjen«.

Za vrijeme duge vožnje bojazan je sve više rasla i samo misao na Keitha malo ju je smirivala. Dočekať će je i objasniti joj sve. Vjerni Keith, koji čeka samo nju. Sigurna je da u gradu nije pogledao nijednu drugu djevojku.

Naprasno zaustavljanje kočije trgne Gail iz turobnih misli. Stala je tako naglo da je djevojka gotovo pala. Uto začuje kako nečiji glas pita vozača:

– Imate li ženskog putnika?
Glas joj se učini poznatim.

– Da – odgovori vozač.

Gail otvori vrata i ugleda pred sobom Jima Fayettea kako stoji između dva osedlana konja. Nekoliko trenutaka ne reče ništa. Promatrao ju je zamišljeno i ispitujući, a tek onda prinesao ruku rubu svoga prašnjavog šešira.

– Moraš ići sa mnom, Gail.

– Zašto? – upita zbunjeno.

– Tako hoće tvoj otac.

Ugleda žig za sapima konja.

– Odakle ti konji sa Spura?

– Ja sam novi predradnik na ranču – reče on ne pokušavajući se nasmiješiti. Sitne se boriče oko njegovih očiju i ne pomaknu.

– Što je s Ikeom Ogdenom?

– Mrtav je. – Gail je pokušavala shvatiti sve te grozne novosti, no vozač ih prekine:

– Nemam vremena stajati ovdje cijeli dan.

Jim ga ljutito pogleda.

– Pronaći ćeš ga – reče mu autoritativno. – Prtljagu gospođice Shannon odnijet ćeš u hotel Palace. Jasno?

– Možda uopće ne želim jahati s tobom, Jime, – reče Gail oklijevajući. Njegov način postupanja bio joj je tako stran.

– Htjela ili ne, morat ćeš jahati sa mnom – promrmlja. Dao je znak vozaču da kočiju odveze dalje. Osjetila je da nema smisla da mu se dalje suprotstavlja. Morat će poći s njim ovako ili onako.

– Kako je tata?

Jim je prečuo pitanje.

– Pripazi na svoju haljinu, jer će od nje ostati samo dronjci.

Okrenuo se da se pozabavi konjima, dajući joj priliku da uzjaše. Razmišljala je o Jimu: prilično se promijenio, ali na svoju štetu. Način na koji je izdavao zapovijedi, te to što bi jednostavno prečuo njezina pitanja, nisu ga učinili simpatičnim u njezinim očima.

– Je li otac teško ozlijeđen?

– upita ona tvrdoglavo.

Jim je nije htio pogledati u oči. Zbunjeno je petljao oko opasača. Gail je znala da je s ocem loše. Bila je pripravna na sve.

– Tvoj otac je mrtav – protisne Jim stisnuta grla.

Gail se ne pokrenu, ali i ne reče ništa. Gledala je Jima nevjerojatno otvorenih očiju. Osje-

tila je čvor u grlu koji je prijetio gušenjem. Usne joj zadrhtaše, no ne zaplače. Njezin tata nije volio kad bi žena plakala.

Jahali su ravnicom. Zastali su tek na brežuljku.

– Kako se to sve dogodilo, Jime? – upita ona napokon.

– Radilo se o ugovoru sa željezničkom linijom u Tonto Junctionu. Do prvog srpnja trebalo bi onamo dopremiti tisuću grla stoke.

– A otac je snizio cijenu u usporedbi s Harlequinom?

Jim kimne. Ispričao joj je o prepadu.

– Koliko je još živih od stare momčadi na Spuru?

Jim ne odgovori već hitro okrene konja prema Gailinom i potjera ga niz obronak.

Gotovo istog trenutka kad su se maknuli s mjesta, prozuja tanad iznad njihovih glava. Meci se zabiše u stjenovito tlo točno na mjestu gdje su dotad stajali. Jedan metak završi u grmu malo dalje od Gail.

Gail obuze paničan strah. Postalo joj je jasno da bi sljedeći metak pogodio nju da nije bilo munjevite Jimove reakcije. Konja je jedva obuzdavala. Preplašeni konj jurio je obronkom obraslim niskim raslinjem. Rukavi haljine već su joj se razderali. Gail je držala ruke ispred lica da se zaštiti. Iza njezinih leđa Jim je pucao iz svoje puške. Samo je mogao pretpostaviti gdje se nalazi podmukli strijelac, jer je velik oblak prašine zastirao obzorje. Gail se osjećala usamljenom i napuštenom,

kao nikad u svom životu. Otvori usta da krikne, no preduhitri je Jimov energični povik:

– Dalje! – zapovijedi on i povede njezina konja prema isušenom koritu potoka.

Glas mu je bio posve miran, kao da se uopće ne boji. Jahao je tik uz nju, svojim je tijelom štiteći od eventualnog metka.

Gail se u jednom trenutku prestane bojati a tijelo joj se opusti.

– Zar ta budala nije vidjela da sam ja žena?

– Jahaću s Bootjacka to je uglavnom svejedno – odgovori Jim.

Meci su i dalje šištali kraj njih, no na sreću nijedan nije pogodio, jer su njih dvoje već dobrano odmaknuli. Napokon pucnjava prestane.

– Malo ćemo pričekati – reče Jim.

– Zavladala je potpuna tišina, remećena samo frktanjem konja. Gail pogleda Jima, koji je napeto osluškivao. Promatrao je gornji dio korita potoka. U tim trenucima nalikovao je na pticu grabljivicu. Dva stara ožiljka uvijek bi pobijelila kad bi mu se lice napelo. Usta, koja je čvrsto stisnuo, imala su podrugljiv izraz, koji Gail kod nje ga dotad nije opažala. Omršavio je i ostario u tom kratkom vremenu otkako ga nije vidjela.

Jim sjaše i podiže kamen s tla.

-- Možda ga uspijemo zavarati – promrmlja i baci kamen

niz korito. Jedva se čulo da je pao.

– On će ga čuti bolje ako je blizu.

Nekoliko trenutaka zatim, dopre im do uha šum galopirajućega konja. Jimove crte lica se opustiše.

– Momak je povjerovao da jašemo dalje niz korito potoka, no mi ćemo malo zaokrenuti.

Vratiše se uza strmi obronak obrašten niskim raslinjem. Povremeno bi zastali i osluškivali.

– Koliko momaka je preostalo? – ponovi Gail svoje prijašnje pitanje.

– Dvojica – odgovori Jim. – Pop Pettigrew i Banjo Jones.

Branch, Ike Ogden i svi ostali su mrtvi! Gail je bilo potrebno nekoliko minuta da shvati što joj je rekao.

– Misliš li da uopće možemo održati ugovor s željeznicom?

– Nemamo osobitih izgleda. – Jim je pogleda zamišljeno. – Ali to je još jedina mogućnost da spasimo Spur. Tvoj je otac uložio veliku svotu kao jamčevinu. Uzeo je hipoteku na ranč. Ako izgubimo novac, možeš otpisati ranč.

– Nisam imala pojma da je tata imao tako malo novca – reče Gail. – Posljednje godine nisu bile tako loše. Nisam znala da je tako kritično. Tata me nije morao slati u školu.

– Branch je htio da postaneš dama – reče Jim podrugljivo.

Malo prije zalaska sunca stigli su do vrha Cathedral Divi-

dea, odakle se lijepo mogla vidjeti glavna kuća na ranču Spur. Gail se borila sa suzama. Pogledala je bespomoćno prema Jimu, koji je hladnokrvno zamatao cigaretu. Njegovo lice nije pokazivalo nikakve osjećaje, kao da nije opazio što se u njoj događa.

Iako ju je boljela njegova ravnodušnost, morala je i protiv svoje volje priznati da joj je prije nekoliko sati spasio život.

– Moramo spasiti ranč Spur – reče ona napokon. Jim je bio iznenađen.

– Želiš li nastaviti borbu protiv Shada Harlequina?

– Naravno – odgovori djevojka čvrstim glasom. – Zar si od mene očekivao nešto drugo?

– Kad smo se posljednji put vidjeli, pjevala si drugu pjesmu. Očekivao sam da ćeš spustiti nekoliko suzica i vratiti se u grad što je moguće prije. To bi učinila većina otmjenih djevojkica.

– Odakle ti pomisao da sam ja jedna od njih?

Nešto nalik na smiješak pojavilo se na njegovu mršavom licu.

– Do prije nekoliko sati ostavljala si takav dojam.

Gail se tek sad sjeti da zacijelo mora izgledati strašno. U potoku je izgubila šešir, obrazi su joj bili izgrebeni od šiblja i i sva je bila prašnjava.

– Zašto me nitko nije dočekao u gradu? – upita razdražljivo. – Zašto se moram poput

skitnice probijati kroz ovu divljinu?

– Tvoj otac je tako htio. – Dok su jahali niz obronak prema ranču, pričao joj je da je u posljednja tri dana proveo vani vrebajući kočiju iz Tombstonea.

– Prije nego što je umro, tvoj mi je otac stavio u zadatak da te dovedem izravno na ranč. Htio je da bez ikakvih utjecaja sa strane dobiješ pravu sliku o svemu.

– Je li rekao nečije ime?

– Jim kimne.

– Keith?

– Jeste – odgovori Jim. Opazila je da mu nije ugodno. – Osim toga, moram ti poručiti da ga je Keith pokušao nagovoriti da odustane od tog posla u korist Harlequina. Nije htio dati tvom ocu ni kredit za posao. Zbog toga je htio da dođeš ova-mo prije nego što odlučiš što ćeš poduzeti.

Gail je bila potpuno zbunjena.

– Zbog čega se Keith tako ponašao?

Jim slegne ramenima.

– Vjerojatno je imao nekoliko razloga. Zacijelo je htio izbjeći dalje nevolje, a možda je to učinio i zato što Harlequin ima kod njega najveće uloge. Nikad nisam previše volio tvoga plavokosog prijatelja, Gail. No, ne uzimam mu za zlo što tvom ocu nije posudio novac.

Gail je jedva suspregnula osmijeh. Jim se silno trudi da ostane do kraja pošten prema Keithu. Takvoga ga nije pozna-

vala, prije se uvijek rugao njegovoj sklonosti prema Gail.

– Od koga je otac posudio novac?

– Od Pata McGuraka. Kad je počeo rat za pašnjake, Pat je tvom ocu ponudio hipoteku po smiješno niskim kamatama.

– Zašto?

– Velika većina ljudi vjeruje da je ranč Spur na kraju. Keith Fabian je jedan od njih. Vjeruju da će ranč pripasti u vlasništvo Bootjacka kad rat završi. Hipoteka u toj situaciji ne bi osobito mnogo vrijedila.

Spuštao se sumrak i Gail nije mogla dobro vidjeti izraz Jimova lica. Vjerovala je da je čula ironičan prizvuk u njegovu glasu. Učinilo joj se kao da je namjerno želi povrijediti. Razmišljala je o tome dok su ulazili u dvorište ranča. Na žarko osvijetljenim vratima stajala je Belle Nelson.

– Što ona traži ovdje?

– Brine se o ranjenicima – odgovori Jim ravnodušno. – Doktor Nelson ima pune ruke posla. Četvorica ili petorica jahača s Bootjacka su također ranjeni. Ne znam što bismo bez nje.

Gail se jedva suzdržavala da ne prasne u histeričan smijeh. Bio je to predivan prijem! Njezin otac mrtav, ranč blizu točke umiranja, a Belle Nelson na vratima njezine kuće! Ta ista Belle Nelson koja se svim ženskim oružjem borila da joj preotme Keitha Fabiana.

Gail se sabere i sjaše ispred

verande. Preda uzde Jimu i popne se uza stube.

– Lijepo od tebe što nam pomažeš, Belle – reče joj hladno.

XI

Uskoro se lakim kolima u dvorište ranča dovezao Keith Fabian. Gail mu potrči u susret i Keith je zagrlji.

Jim je prošao kraj njih prema kolibi određenoj za predradnika ne pogledavši ih. Oprao se i promijenio košulju. Kad se vraćao preko dvorišta, Gail i Keith su već nestali u kući.

Belle Nelson sjedila je na verandi.

– Zdravo, Jime – pozdravila ga je tiho. Glas joj je zvučao vrlo nježno.

– Zar u kući ima previše ljudi za tvoj ukus, Belle?

Slegnula je ramenima. Blijed osmijeh pojavi joj se na usnama.

– Večeras se baš ne osjećam dobro, Jime.

Jim je zapazio čežnju u njezinim očima.

– Moram svakako nešto pojesti, gladan sam kao vuk.

– Možda ću još biti ovdje kad budeš gotov – reče Belle s puno obećanja u glasu.

– U redu – odgovori Jim. Bio je siguran da je vidjela kako su se Keith i Gail pozdravili. Vjerojatno je zato bila tako loše volje. Belle Nelson se razlikovala od drugih žena u gradu po tome što je bila otvorena i uvi-

jek je pokazivala svoje osjećaje.

Prolazeći pokraj otvorenoga kuhinjskog prozora, Jim je čuo kako Keith Fabian govori Gail:

– Kad dođe do gustog, ljudi koje je Jim unajmio ostavit će ga na cjedilu. Oni su posve nepouzdati. Ti znaš kakav je Jim bio prije nego što je došao k vama. Otada se nije promijenio. Još je kockar i revolveraš.

Jim je slučajno čuo te riječi. Sad je pak zastao da čuje i ostatak.

– Zašto si tako siguran da se nije promijenio, Keith?

– Sam je io dokazao u ona tri dana koja je proveo u gradu, pošto je probio Harlequinovu blokadu – reče Fabian. – Sva-ku noć je igrao poker i stalno dobivao. Posljednje noći pošto je većinu igrača ogulio do kože, upriličio je privatnu igru s Patom McGurkom i opet dobio. Toliko sreće nema nijedan amater, Gail.

– Što imaš protiv igrača, Keith?

Jim pođe dalje smješkajući se i otvori kuhinjska vrata.

– Charlie, želudac mi se zai-jepio za leđa. Imaš li što za je-lo?

Jim sjede za drugi stol. Keith Fabian ga pozdravi šturim ki-manjem glave. Kuhar stavi pred njega pun tanjur hrane. Jeo je šuteći.

– Misliš li, Jime, da će mom-čad biti uz nas bez obzira na sve? – upita neočekivano Gail.

– Neće – reče Jim – ne svi.

– Kako ćeš onda dotjerati tri stotine grla u Tonto Junction i istovremeno se boriti protiv lju-di s Bootjacka? – htio je znati Keith.

Jim ga mrko pogleda.

– Pretpostavljam da radim za Gail.

– I radiš – reče narogušeno Fabian. – Njezin otac je tako htio, ali imam pravo davati sa-vjete.

– To imaš, u svakom slučaju.

– Jim naglo ustade i iziđe iz kuhinje. Belle je još sjedila na verandi. Jim pogleda kola koji-ma se dovezao Keith i nešto mu padne na um.

– Imaš li što protiv, Belle, da nestanemo odavde u grad?

– Želiš se odvesti u grad? – upita iznenađeno.

– Upravo to.

– Vrlo rado, Jime. No, što će biti s Popom i Banjom? Netko se mora pobrinuti za njih.

– Gail će to učiniti. U ovom joj času upravo posao treba. Po-trebno joj je zaposlenje.

Belle se odlučila u sekundi.

– Dolazim, samo da uzmem svoje stvari.

Malo poslije krenuše kolima.

Keith Fabian istrči na veran-du kad je čuo kloparanje kota-ča po dvorištu.

– Hej, što je to? Što ćeš s ko-lima?

– Idem u salun Belladonna na malu partiju pokera – Jim potjera konja. – Imam osjećaj da će me večeraš služiti sreća.

Fabian pogleda Gail, koja je također došla na verandu.

– Taj ima živaca da jednostavno ode mojim kolima – reče ljutito. – Što ti misliš? Zašto je Belle pošla s njim?

– Možda se samo htjela malo provozati po mjesečini, a nije joj osobito važno tko upravlja kolima.

Bilo joj je žao istog časa što je to rekla. Ipak se Belle posljednjih dana ovdje dobrano narađila.

– Možda se Belle brine zbog svog oca – reče zamišljeno Fabian. – Stari je liječnik imao naporene dane.

Ipak, Gail nije baš bila tako uvjerena u to. Stalno je mislila na riječi pohvale koje je Jim izrekao o Belle. Vjerojatno to nije bilo prvi put što su njih dvoje otišli na šetnju po mjesečini. Sad zna zbog čega je Jim tog poslijepodneva bio tako odbojan prema njoj. Ponašao se prema njoj kao stranac.

XII

Dogodilo se odmah nakon doručka sljedećeg jutra. Gail je bila u spavaćoj sobi u stražnjem dijelu kuće i razgovarala s Popom Pettitgrewom i Banjom Jonesom.

Glas Keitha Fabiana dopre joj do uha.

– Vi unutra, u brvnari, odložite svoje oružje i izidite. Ne želim da ovdje bude pucnjave.

Što to treba da znači? O čemu, zaboga, govori Keith? Gail potrči prema vratima i oprezno pogleda van.

Stajao je ispred verande. Pogleda dalje po dvorištu i ukoči se.

Shad Harlequin je sjedio na konju točno kraj predradnikove kolibe. Pokraj njega stajahu Red Bastable i još dvojica naružanih jahača. Iza njih šestorica su držala na nišanu Limpyja Peeblesa i Monka Rodenbaugha, koji su pred njima stajali podignutih ruku. Na drugoj strani dvorišta, kod kovačnice, dvojica jahača s Bootjacka držali su na nišanu Slima Mitchella.

Harlequin je, pomisli Gail gorko, usred bijela dana napao njezin ranč a da nije pao nijedan hitac. No, još nije odgonetnula značenje Keithovih riječi dok nije ponovno progovorio.

– Opkoljeni ste i nemate nikakvih izgleda. Izidite, vi budale!

– Od tebe ne primamo nikakve zapovijedi – odgovori prijetećim glasom jedan od kaubojja u spavaonici.

Gail izide na verandu. Harlequin se okrene i široko joj se nasmije, pokazujući pri tom svoje žute zube.

– Oh, ovdje je i gospodarica kuće osobno!

Shad Harlequin je bio toliko siguran u svoju pobjedu da se ponašao kao da je ranč već njegov. Gail to nije shvaćala. Govorila je sama sebi da on blefira. Side stubama i stane uz Keitha.

– Zašto su oni došli? – upita ga. – Što hoće?

Keith je obgrli oko ramena.

– Nema nikakvog smisla – reče joj mirno. – Moralo se ta-

ko dogoditi. Reci ljudima u brvnari da se predaju.

– I to brzo! – ubaci Harlequin naduto. – Inače ćemo vas srediti po kratkom postupku.

– Nećete se usuditi! – vikne Gail gnjevno.

Harlequin se ironično nasmi-je.

– A zašto ne? Napokon, imamo pravo na to. Jim Fayette je pobio moja goveda u Spanish kanjonu.

– To je laž! – viknu Gail. – Tvoji vlastiti ljudi su ustrijelili ta goveda.

Harlequin se ponovo nasmi-je.

– Reci to još jednom mojim ljudima. Nitko ti neće vjerovati.

– Jim Fayette je u gradu – reče Gail iznenada, iako je znala da je ta informacija potpuno besmislena. No, htjela je barem pokušati odgoditi trenutak odluke.

– Mi ne gonimo samo Fayettea – reče Harlequin. – Njega ćemo dobiti provovremeno. Ovdje je još netko tko zaslužuje konopac. Imam li pravo, šerife Frobisher?

– I te kako! – odgovori predstavnik zakona. Već je načinio omču, koju je zatim bacio oko vrata Monku Rodenbaughu.

Svezali su mu ruke na leđima i Frobisher zategne omču oko njegova vrata te povuče konop. Rodenbaugh ga je morao slijediti prema kovačnici ako se nije htio ugušiti. Frobisher je kraj konopca prebacio preko grede.

– To će se isto dogoditi i Fayetteu – obeća Harlequin ljutito.

– Ali to još nije sve što želimo – objasni Red Bastable i pogleda prezirno Gail. – Ljudi Brancha Shannona su postrijeljali naša goveda. Četvorica ili petorica mojih ljudi poginula su od njihovih metaka. Podnesite Shadu račun. Imam li pravo?

Harlequin kimne.

– Oh, platit ćete za sve.

Gail pocrveni.

– Vi ste ubili mog oca i doveli ranč Spur na rub propasti – protisne napokon. – Zar to nije dovoljno?

Harlequin nemarno odmahne rukom.

– Želim ranč Spur i svu ostalu prokletu zemlju!

Gail je očajnički tražila izlaz. Kad bi barem Jim bio ovdje, sigurno bi našao rješenje. Monka Rodenbaughu su u međuvremenu podigli na konja. Bio je blijed kao kreda, ali nije molio za milost.

Gail je pogledala Harlequina. Znala je da on ne zna za milost, ali ipak ga je zamolila:

– Ne vješajte ovog čovjeka!

– viknu. – Ne činite to!

Harlequin se samo nasmi-ja. Jedan jahač s Bootjacka izišao je s kuharom Charliejem iz zgrade gdje je bila kuhinja. Udario ga je tako da je starac pao u prašinu.

– Vi ste životinja! – krikne Gail i pomogne Charlieju da ustane.

– U kući su još samo dva ranjenika – izvijesti taj jahač.

Gail je vidjela da je Slim Mitchell ustao. Zbunjeno se češao

po potiljku. Kad je spustio ruku, bila je krvava.

Harlequin se okrene prema Gail.

– Hoćeš li napokon zapovjediti momcima u brvnari da iziđu ili da ih mi istjeramo dimom?

– Što će se dogoditi ako to učinim?

Harlequin se nasmije. Vjerojatno je osobito uživao u demonstriranju svoje moći. Namigne Bastableu.

– U školi u El Pasu čini se da je nisu baš bogzna čemu naučili. Nije u stanju slijediti normalan razgovor.

– Sad bi bilo dosta! – vikne ljutito Keith Fabian i pride Gail.

– Gospodica Shanon nema s cijelim slučajem ništa, Harlequine. Nemate pravo da se tako ponašate prema nedužnoj djevojci.

Šef ranča Bootjacka podrugljivo ga pogleda.

– Tvoja prijateljica je morala ostatu u gradu, pa ne bi to doživljavala. – Zatim doda oštrim tonom: – A ako si samo upola tako mudar kao što bi morao biti, odsad ćeš držati zatvorena usta.

Šerif Frobisher iziđe u tom času iz kovačnice. Pod rukom je nosio šest štapića dinamita.

– Evo načina da vrata brvnare otvorimo za samo jednu sekundu – reče važno. – A istovremeno će odgalopirati konj na kojem je naš prijatelj Monk.

– Dobra ideja! – klikne Har-

lequin. – Tako ćemo jednim udarcem riješiti sve.

Gail je hladan znoj curio niz leđa. Pogledala je Keitha. U njegovim očima opazi strah.

– Što tražiš od mene, Harlequine? – vikne zdvojno Gail.

– Reci momcima da iziđu uzdignutih ruku. Nakon toga ćeš spakirati svoje stvari i nestati odavde. Dat ću ti vremena jedan sat.

Gail osjeti kako se pojačava stisak Fabianove ruke na njezinu ramenu.

– Moraš učiniti ono što on kaže, nemaš drugog izbora.

– Ali on nema nikakva prava da me otjera s mog posjeda! – vikne Gail. – Predat ću mu ono zbog čega je tata umro!

Keith odmahne glavom.

– Nema smisla, Gail. On drži batinu.

– Dosta brbljanja! – vikne Harlequin. – Svejedno je kako odlučite, dobit ću ja ono što želim.

Gail pogleda prema Monku Rodenbaughu. Izraz njegovih očiju se promijenio. Uspravno je sjedio u sedlu, a i nešto boje se vratilo u njegove obraze.

Gail je još jednom htjela moliti Harlequina da mu poštedi život, kadli joj on reče:

– Nemojte se uzbuđivati, miss, Jim Fayette će to već srediti.

– Do vraga s Fayetteom! – opsuje Harlequin i okrene se Rodenbaughu. – Uskoro ćeš prestati sijati svoju veliku pamet, Rodenbaugh. Bit će mi ve-

liko zadovoljstvo da te vidim kako visiš.

Voda ranča Bootjack krene prema kovačnici.

— Vedit ću konja korak po korak, kako bi imao vremena da se pripremiš na umiranje.

U tom času odjekne oštar glas:

— Ni koraka dalje, Harlequine!

Gail Shannon nije vjerovala svojim ušima. Nije, doduše, imala pojma odakle dolazi glas, ali odmah ga je prepoznala. Bio je to Jimov glas.

Harlequin se hitro okrenu i pogleda prema kući. I šerif Frobisher se ukočio i hitro odmaknuo dinamit od sebe, kao da ga se odjednom prestrašio.

— Gdje se, do vraga, skriva taj momak?

Red Bastable se zapilji u krov kuće.

— Ovdje sam — vikne Jim — i držim na nišanu Harlequinovu kopču na opasaču.

Nitko ga nije vidio. Čak ni Gail, no znala je gdje se nalazi. Bilo joj je smiješno što se Jim služi takvim zaklonom pa se počela histerično smijati. U tom šumarku, koji je počinjao na istočnom kraju kuće, bilo je mjesto gdje se kao djevojčica najradije skrivala i igrala. Na jednom golemom drvetu bile su kožnatim remenom pričvršćene ljestve što su vodile prema maloj platformi. »Orlovo gnijezdo« nazvao je njezin otac to mjesto. Mnoga ljetna poslijepodneva Gail je provela ondje, a sad se Jim u njemu utaborio.

Gail pogleda Harlequina. Njegovo mračno lice bilo je okupano znojem, a nadmoćnog izraza je nestalo. I on je pogledao prema tom drveću. Svi su stajali kao okamenjeni, s oružjem u rukama, pripravnici da svakog časa zapucaju. Gail suspregne dah od straha. Ako zapucaju istovremeno, jedan metak mora pogoditi Jima.

Jim, međutim, zapuca da pokaže kako ih dobro vidi. Metak probuši Harlequinov šešir i prošiša opasno blizu dinamičnih štapića koje je držao Frobisher.

— Slijedećim metkom ću ti poravnati razdjeljak na kosi, Harlequine! — vikne Jim.

Iz brvnare odjeknu glas Single-O Smitha.

— Drži ih na nišanu, Jime. Dolazimo!

— Kako bi bilo da šerifa objesimo njegovim vlastitim konopcem? — predloži Monk Rodenbaugh.

Napadači s Bootjacka nisu imali nikakvih izgleda.

Momci iz brvnare držali su na nišanu Harlequina, Bastablea i Frobishera, a Jim je imao pred sobom cijelo dvorište. Harlequin ispusti revolver na tlo ne rekavši nijednu riječ. Lice mu je bilo izobličeno od bijesa i mržnje.

— Bacite revolvere! — zapovjedi Jim. Kad su svi poslušali, on vikne:

— Sad nestani, Harlequine, i povedi svoje revolveraše!

Gail više nije pazila što se događa. Suze joj navrnu na oči,

obuze je slabost. Keith je pridržao.

– Uspio je! On sâm ih je pobijedio! – reče zabezeknuto. Uto se začuje Jimov duboki glas:

– Sedlajte konje, momci! Moramo skupiti stoku!

XIII

Jim Fayette bio je udubljen u razgovor s Charliejem kod kola natovarenih s kuhinjom kad su Keith i Gail izišli iz kuće.

– Čestitam – reče vlasnik banke. – Lijepom si varkom otjerao lopuže.

– Nije to bila nikakva varka – promrmlja Jim prateći okom tovarenje namirnica na kola.

– Ali bio si u beznadnom položaju prema njima – reče Keith. – Bio bi sad mrtav da su svi zapucali na tebe istog časa.

– Možda, ali ni Harlequin ne bi preživio. To je bilo odlučujuće.

– Kako si otkrio »Orlovo gnijezdo«? – upita Gail začuđeno.

– Vidio sam ljestve kad sam se šuljao iza kuće. Malo sam se zamislio kad sam vidio mnoštvo otisaka konjskih kopita na putu – objasni Jim.

Pogleda zatim Englisha Joea, koji je upravo uprezao mazge u kuhinjska kola, na kojima je već sjedio stari Charlie.

– Načinit ćemo logor kod izvora, malo ispod prijevoja Lati-go – reče Jim i okrene se ostalim jahačima. – Single-O i Rodenbourgh bit će na straži dok mi ostali ne skupimo goveda.

– Ne misliš li da je malo kasno da počnemo s time? – upita Limpy Peebles.

Primjedba je bila na mjestu, ali Jim nije trpio da ljudi prigovaraju i ne slušaju njegove zapovijedi.

– Učinit ćeš ono što ti kažem, Peebles, ili možeš spakirati svoje stvari. – Pogleda jednog po jednog. – To vrijedi i za sve ostale!

– Nismo se žalili – brzo objasni Monk Rodenbough.

Faro Pratt će razvučeno:

– Samo bez uzbuđenja, šefe. Ovdje nam se baš sviđa. Sve je tako mirno i prijateljski.

– Onda krenite! – odreže Jim.

Slim Mitchell natakne šešir na zamotanu glavu.

– Otvori vrata!

Kola krenuše, a momci za njima.

– Kakve li vjerne i odane momčadi! – dobaci Fabian ironično.

– Možeš li mi reći gdje bi Spur našao bolje ljude? – upita Jim i uzjaše.

– Nije riječ o tome – odgovori Fabian nevoljko i okrene se Gail. – Cijela ta akcija osuđena je na propast. Ako ti momci uspiju skupiti cijelo stado, u što sumnjam, morat će odustati na putu za Tonto Junction. Jednostavno nemaju izgleda.

Jim je promatrao Gailin izraz lica. Namrštila se. Nalazila se u procijepu. S jedne strane bila je tu ostavština njezina oca, kojeg je voljela i poštovala, a s druge

strane voljela je i Keitha Fabiana. Jim je bio siguran u to kad je vidio kako ga gleda.

Znao je ipak kojim putom mora poći. Zato se na njegovu licu nije moglo pročitati što misli, odnosno ima li razumijevanja za nju.

– Onda, što je? – upita je. – Da skupljamo stoku ili ne?

Gail ga pogleda. U njezinim očima pročitao pitanje. Gledala je kao da od njega traži odluku. Jim nije mogao odvojiti pogleda od njezinih prekrasnih očiju.

– Zašto po svaku cijenu hoćeš tjerati goveda do željezničke linije, Jime? – upita ga.

– Nema tu govora ni o kakvom htijenju – odgovori joj. – Već odavno sam morao biti na ranču Border Desert da pomognem momcima protiv Bootjacka.

– Zašto onda tražiš da se obavi skupljanje stoke? – priupita Fabian.

Jim je prečuo pitanje bankara, te se obrati Gail:

– Branch me zamolio da mu pomognem dotjerati goveda u Tonto Junction. Obećao sam mu to. Njegova smrt ništa ne mijenja u tome.

Gailine oči se ovlažiše, a usnice se razvukoše u blagi osmijeh.

– Gail, ako ti taj ranč tako mnogo znači, otkupit ću hipoteku od Pata McGurka – dobaci Keith.

Gailin izraz lica odmah se promijenio. Kao da joj je odlanulo, kao da je cijelo vrijeme čekala tu ponudu.

Jimov je glas zvučio pomalo podrugljivo kad je kao usput dobacio:

– McGurk neće prodati hipoteku, Fabiane.

– Zašto ne?

– Jer je više ne posjeduje. Fabianove oči se raširiše.

– Znači, Shad Harlequin ju je otkupio?

– Može biti – nehaljno će Jim Fayette. – Ima li još pitanja?

Gail odmahne glavom.

– Mnogo sreće, Jime.

XIV

Petnaest dugih dana neprekidno natjeravala je momčad sa Spura goveda prema Singletree Springu, stalno na oprezu od ljudi s Bootjacka. Završili su prikupljanje koje je bilo prekinuto smrću Brancha Shannona.

Od rane zore do sumraka visili su nad sjeverozapadnim područjem Spura debeli oblaci prašine. Premoreni jahači gonili su svoje konje i kleli predradnika koji nije pokazivao nimalo obzira prema njima.

Single-O Smith je gundao:

– Takvo prikupljanje nisam vidio nikad u životu. Tako loše nije bilo ni kad sam jahao za konjicu. Ipak, skupili smo stado u rekordnom vremenu!

Kad je Gail poslije podne petnaestog dana izjahala do Singletree Springa, reče joj Charlie:

– Momci će uskoro prikupiti stado, gospodice.

Kuhar joj ponudi kavu i po-

kaže golemu masu tamnih leda i rogova, koje je čuyao samo jedan jahač.

— Jutros je ovdje bilo devet stotina grla.

— To znači da će uskoro krenuti — reče Gail zamišljeno. Pokušala je izračunati koliko je još dana preostalo do roka koji je dala željeznica za dotjerivanje stoke u Tonto Junction. Manje od dva tjedna, a stoci je potrebno desetak dana da stigne onamo.

— Što kaže Jim? Imamo li izgleda da uspijemo?

Stari kuhar slegne ramenima.

— On malo govori.

Gail odjaše do English Joea, koji je polako jahao oko stada. Od njega je saznala više o planovima Jima Fayettea.

— Posao za koji je potrebno više od mjesec dana, obavili smo za manje od dva tjedna — reče opet ponosno.

— Ovo što smo mi uradili u ova dva tjedna graniči sa čuđom. Još nikad nisam doživio takvo prikupljanje, gospodice.

Gail ga začuđeno pogleda. Kako je moguće da se skitnica poput English Joea izražava tako ugladeno?

— Ljudi su vjerojatno promijenili svoje mišljenje o Jimu — reče Gail.

— Ne, nisu — odgovori English Joe. — Proklinju ga od jutra do mraka, čak i u snu ga psuju.

— A ipak ga niste napustili — zamišljeno će Gail. — Imate li kakvo objašnjenje za to?

Englez se nasmije i bespomoćno slegne ramenima.

— I meni je to zagonetno. Ljudi kažu da ondje gdje mi ostali imamo srce, on ima grudū leda. Ali mislim da se varaju. Kad ga pobliže upoznate, morate uvidjeti da je Jim velikodušan čovjek.

Gail se smješkala. Ovaj jahač vjerojatno ne zna da je prije bila zaručena s njim i da ga bolje poznaje nego oni svi što jašu s njim. Sjeti se kako se u posljednje vrijeme odnosio prema njoj hladno i suzdržano.

— Vjerojatno ga dobro poznajete — reče Gail s blagom notom ironije u glasu.

— Moglo bi se reći — odgovori English Joe — već dugo studiram ljudske prirode.

Uto ugledaše kako im se Jim približava na oznojenom konju. Oči su mu duboko upale u duplje, lice omršavjelo, obrašteno. Viknuo je promuklim glasom:

— Što je Joe? Na posao!

Englez odmah požuri, a Jim zaustavi konja uz Gailinog.

— Nešto nije u redu na ranču?

— Došla sam samo da ti kažem kako Pope i Banjo vjeruju da će za nekoliko dana moći opet jahati.

— Reci im neka ostanu tamo gdje jesu — promrmlja Jim, te dozove Slima Mitchella koji je stajao nedaleko odande.

— Dovedi mi novoga konja, Slime. Ovog više ne mogu jahati.

Skine sedlo s umornoga ko-

nja i stavi ga na velikog ridana kojeg je Mitchell upravo doveo.

— K vragu, taj konj nije za mene. Potreban mi je snažan i brz, koji će izdržati cijelo poslije podne.

— Svojim načinom jahanja uništiti ćeš svaku životinju — promrmlja Mitchell loše raspoložen i povede konja natrag u obor.

Jim pogleda konje ispitujućim pogledom.

— Dovedi mi onog sivca prijeko!

Gail je shvatila zašto ga momci kunu. Kako neće kad razgovara s njima takvim tonom!

— Jime, čini mi se da si pregrub prema ljudima — reče mu obazrivo. — Ako tako nastaviš, ostavit će posao.

Čim je to izrekla, znala je da je učinila veliku grešku. Ipak, nije očekivala tako ljutit odgovor kakav je dobila.

— Brini se radije o ranjenima u kući, a meni prepusti posao s govedima — otpuhne on. — To se odnosi i na tvoga žutokosog prijatelja.

— Njegova kosa nije žuta. Osim toga, nemaš prava razgovarati sa mnom takvim tonom, Jime Fayette!

— Uzimam si to pravo.

U međuvremenu je Slim Mitchell doveo svježega konja. Kad se udaljio, Jim joj reče:

— Nemam danas nimalo volje da se svađam sa ženama. Vratiti se na ranč, kamo spadaš.

I tog čovjeka je English Joe nazvao velikodušnim pomisli

ona ogorčeno. Sve joj se odjednom učini smiješnim, te prasne u smijeh. Njezino razočaranje bilo je preveliko, previše je povrijedio njezin ponos.

— Doći ću i otići kad ja budem htjela! — ona gotovo vikne i prkosno zabaci glavu. — Ponašaš se kao da su goveda tvoja. Zaboravljaš da su moja i zato imam pravo da kažem svoje mišljenje.

Jim uzjaše i pogleda je smrknuto.

— Ako ti se ne sviđa kako obavljam posao, možeš tražiti drugog predradnika.

— Ideja nije nimalo loša — odgovori Gail nekontrolirano. — Možda ću naći nekoga tko nije tako neotesan.

Jim gurne šešir na potiljak i obriše znoj s čela. Šutio je nekoliko sekundi. Vidjelo se na njemu da je neodlučan. Gail je počela vjerovati da će malo sagnuti šiju.

— U redu — promrmlja napokon — onda si potraži drugog predradnika.

Njegov glas je izgubio onaj ljutit prizvuk, zvučio je još samo umorno. Gail je začuđeno promatrala kako jaše prema putu koji vodi na Spur. Uzalud se borila protiv osjećaja krivnje.

Pošla je k starom kuharu i ispričala mu što se dogodilo. Charlie je žalosno odmahivao glavom.

— Jim je vrlo umoran — reče joj. — Jedva se drži na nogama. U posljednjih petnaest dana odjahao bi na Spur čim bi se

smračilo, a kad bih ujutro upalio vatru, već je bio ovdje...

— Hoćeš reći da je svaku noć stražario na Spuru?

Charlie kimne.

— Zašto mi to nije rekao?! — vikne Gail.

Stari kuhar se okrene svojim loncima i tavama.

— On je čovjek od posla, mrzi velike riječi.

XV

Jim ostavi konja u Gillinga-novoj javnoj staji. Torbe sa sedla prebaci preko leđa i krene glavnom ulicom. Ljudi su upravo večerali i salun Pata McGurka bio je prazan. Samo je Poker Pat stajao iza točionika. Pozdravio je Jima s odglumljenim užasom.

— S tobom više nikad ne igram poker, Jime, nikad više!

Tek tada vlasnik saluna ugleda torbe sa sedla.

— Znači, dosta ti je da se boriš za Spur — reče smješkajući se. — Morao si ostati na Border Desertu, gdje si bio potrebniji. Lee Terwilliger je jučer na kratko svratio. Odlazi u Montanu. Moram ti reći da su jahači s Bottjacka uništili Border Desert po kratkom postupku.

Vijest pogodi Jima kao udarac kopitom u glavu.

— Kako se to dogodilo?

Poker Pat dohvati bocu i čaše.

— Terwilliger kaže da je bila borbe na život i smrt. Ljudi Andyja Kanea činili su što su mogli, ali Harlequinovih ljudi bilo je više. Shad Harlequin je poveo

sve svoje momke. Mnogi su poginuli.

— Tko je preživio osim Terwilligera?

McGurke slegne ramenima.

— To Lee nije rekao. Spomenuo je samo da je Kane mrtav i da je od Border Deserta ostao samo pepeo. Pitao sam ga da li bi htio odjahati na Spur i razgovarati s tobom, ali mi se nasmi-jao u lice. On smatra da si ti kriv što se to sve dogodilo jer si razdvojio momčad i u odlučujućem trenutku nisi bio na Border Desertu.

Jim dohvati bocu i natoči piće. Istrusio je sadržaj u jednom gutljaju i odmah napunio drugu.

— Što ćeš učiniti, Jime?

— Čekat ću — reče Jim i isprazni čašu.

— Što ćeš čekati?

— Shada Harlequina — zabrunđa Jim — toga prokletog pasjeg sina, zbog kojeg je izbio taj cijeli sukob. Uhvatit ću ga prije ili poslije, pa makar čekao godinu dana.

Viski mu je godio. Istjerao je olovni umor iz njegovih udova. Iza sebe je imao petnaest dana teškog rada i za to vrijeme nije tako reći ni oka sklopio. Čak i sad kad je posao završen i kad na njegovim plećima više ne leži odgovornost, nije se mogao opustiti.

Poker Pat ga je zabrinuto promatrao.

— Izgledaš kao da je cijelo stado goveda prešlo preko tebe.

– Potrebna mi je samo vruća kupelj i mnogo sna, to je sve – promrmlja Jim.

Ipak, duboko u svojoj duši osjećao je nešto drugo. Bio je nezadovoljan sam sa sobom, sumnje su ga razdirale. Pokušao se uvjeriti da mu Gail nije ostavila nikakav izbor. Do vra- ga, muškarac mora imati svoj ponos. Kao predradnik ne može dopustiti da mu se miješa u po- sao. Mrzio je sam sebe jer je momke ostavio na cjedilu, a bio je bijesan na Gail jer ga je pri- silila na taj korak.

Vijest koju je ostavio Lee Ter- williger učinila je svoje. Istrusio je i treću čašu pića i izišao iz saluna. Odvukao je svoje torbe u hotel Palace, gdje je iznajmio sobu. Potom je zamolio portira papir i omotnicu. Upravo je pi- sao adresu kad je Belle Nelson dotrčala stubama.

– Jime! – viknu veselo. – Što radiš u gradu?

Jim zalijepi kuvertu prije ne- go što će joj odgovoriti.

– Za promjenu želim malo spavati u krevetu.

– Strašno izgledaš – reče Belle zabrinuto.

Jim je volio njezin neposre- dan, drugarski način izražava- nja. Sjetio se površnog poljupca koji mu je dala kad su se prije nekog vremena opraštali is- pred hotela. Bilo je to one veče- ri kad su se u Fabianovim koli- ma dovezli u grad.

– Hoćeš li mi učiniti jednu uslugu, Belle?

– Naravno, ako sjedneš k meni na verandu dok ne dođe

moj otac. On je vani na ranču Bootjack. Moram ga uhvatiti prije nego što se uvuče u salun Belladonna. Očajnički ga poku- šavam očuvati od pića, Jime.

– Razumijem – kimne joj Jim i sjedne s njom na klupu na verandi.

– O kakvoj je usluzi riječ, Ji- me?

Predao joj je pismo.

– Daj to pismo Keithu Fabia- nu. Neka ga uzme kad bude pr- vi put išao na Spur.

Belle razvuče usne u tanki osmijeh, kao da se ruga sama sebi.

– Ići će večeras – promrm- lja i uzme pismo. – Svaku dru- gu večer posjećuje ranč Spur. – Zatim doda ironično. – Zar nije ljubav nešto predivno, Ji- me?

– Nemam pojma – odgovori Jim. – Nisam nikad o tome po- sebno razmišljao.

Belle ga pogleda.

– To ti baš ne vjerujem.

Jim slegne ramenima.

– Zar ne čezneš za domom?

– Ironičnog prizvuka posve ne- stane iz njezinog tona. – Zar nikada nisi sreo djevojku s ko- jom si poželio osnovati obitelj?

– Jedanput – reče Jim zami- šljeno – ali nije bila prava.

Belle zašuti. Zamišljeno je okretala pismo u ruci.

– Zar ne ideš natrag na Spur? – upita iznenada.

Jim odmahne glavom.

– Što se dogodilo?

Jim je šutke promatrao dje- vojku. Ona pogleda pismo, koje je bilo adresirano na Gail Shan-

non. Jim pripali cigaretu, ali ne reče ništa već pokaže glavom prema javnoj staji, gdje je doktor Nelson upravo dolazio silazeći iz svojih kola.

– Dolazi tvoj otac – reče Jim. Vidio je kako se stari liječnik ljulja na nogama. – Vjerojatno su mu na Bootjacku već dali nešto da popije.

XVI

Kad je liječnik došao, Jim se povukao u svoju sobicu i odmah zaspao. Odjednom se probudio. Činilo mu se da nije spavao duže od pet minuta kad ga je netko zazvao po imenu. S mukom je otvorio oči.

Kraj njegova kreveta je crvenih obraza stajala Belle Nelson i drmala ga iz sve snage.

– Probudi se, Jime, moraš se probuditi!

Jim pospano kimne glavom.

– Budan sam – promrmlja – što je, za boga miloga?

– Tata mi je upravo rekao da je čuo kako Harlequin govori o nekom napadu na ranč Spur. Vjerojatno će napasti još noćas.

Ova vijest otjerala je i posljednje znakove pospanosti iz Jimove glave. On skoči i opaše revolver.

– Koliko je sati?

– Osam i četvrt – reče Belle.

– Tata mi je rekao da su svi jahači na Bootjacku željni krvi. Hoće se osvetiti za svoje drugove koji su poginuli u borbi za Border Desert. Najprije će rastjerati goveda, a zatim preuzeti ranč.

Jim dohvati šešir.

– Je li Fabian večeras odjahao na Spur?

– Jest – reče Belle zabrinuto. – Moraš na vrijeme opomenuti ljude na Spuru. Ne želim da se Keithu nešto dogodi.

Jim se nasmiješi te krene prema vratima. Iako je Belle izgubila bankarovu naklonost, i dalje je strahovala za njegov život. Isto je bilo s njim i s Gail.

Kad je potrčao niz stube prema prizemlju, viknula je, za njim:

– Pokušat ću tatu otrijezniti pomoću kave. Neka odmah krene prema Spuru. Može se lako dogoditi da bude potreban.

– Dobra ideja – odgovori joj Jim preko ramena. Divio joj se: premda je bila uzbuđena, mogla je trezveno razmišljati.

Požuri do javne staje i osedla svoga sivca. Sva sreća što je tog poslijepodneva uzeo tako dobroga konja. Ako su Harlequinovi plaćenici planirali prepad prije nego što iziđe mjesec, onda su već krenuli.

Jim izjuri iz grada u galopu. Pokuša se sjetiti u koliko sati se mjesec pojavio na nebu prošle večeri. Zacijelo oko devet. Neće stići na vrijeme, čak ako sivca bude cijelo vrijeme gonio tim paklenskim tempom.

Iako je znao sve to, nije gonio životinju do njezinih posljednjih snaga. Sivac mora izdržati do posljednje odlučujuće borbe sa Shadom Harlequinom.

Kad je zašao među brežuljke, strese se od hladnoće. Zavijanje kojota razbije neugodnu tišinu.

Jim se pokušao osloboditi loše slutnje. Pokuša se uvjeriti kako se Gail neće ništa dogoditi ako Harlequin i napadne ranč. No, nije se mogao otresti straha koji ga je sve više obuzimao.

Napokon se počne ljutiti sam na sebe, nazivajući se romantičnom budalom. Što se njega tiče Gail Shannon? One večeri kad je odlučio da se bori protiv Harlequina, kao što je htio Dobie Dan, ostavila ga je. A sad vjerojatno leži u naručju Keitha Fabiana.

— Do vraga i s njime! — opsuje sebi u bradu.

No, kad je stigao do Cathedral Dividea i odande vidio osvijetljene prozore ranča, odahne. Nigdje se nije čula pucnjava ni topot konja. Stići će na ranč na vrijeme. Nije vidio nikakvu mogućnost da spasi stoku, ali ranč se može obraniti od iznenadnog napada. Prema riječima Pokera Pata, Harlequin je u borbi s momcima na Border Desertu izgubio mnogo ljudi.

Jim daje konju mali predah, a onda korakom pojaše niz obronak. Kad je dojahao do ravnice, potjera ga malo brže. Dobro je osjetio da konj ima još snage. Nakon nekog vremena uspori sivca, pa polako ujaše u dvorište ranča.

Keith Fabian je sam sjedio na verandi i šutke ga promatrao.

— Znači, promijenio si mišljenje — reče napokon.

Jim se pravio kao da ne zapaže podrugljiv ton u njegovu glasu. Objaše oko kuće i zaustavi

konja pred vratima kuhinje. Sjaše i uđe želeći Gail prenijeti novost. No, samo su Banjo Jones i Sam Arbuckle sjedili oko stola.

Jima obuzme zla slutnja.

— Gdje je miss Gail?

— Odmah poslije jela odjahala je s Popom Pettigreom — odgovori Sam.

— Kamo su otišli?

— Na Singletree Spring — reče Banjo. — Htjeli su nagovoriti momke da završe posao kako si ti namjeravao.

To je, dakle. Jimu je bilo čudno što Keith Fabian sâm sjedi na verandi.

Harlequinovi ljudi možda u ovom trenutku napadaju kamp na Singletree Springs! Jim se naježi pri toj pomisli. Taj napad na logor završit će krvoprolićem.

Ukratko Jim obavijesti prisutne na ranču zašto se vratio, te krene prema koralu. Osedla svježega konja. Ugleda Keitha kako trči prema njemu.

— Čekaj me — vikne — idem s tobom!

Jimovo lice se razvuče u grimasu.

— To nije piknik — progunda.

— Singletree nije u ovom času dobro mjesto za svijetlokose bankare.

XVII

Kad su Gail i Pop Pettigrew stigli do kampa, ljudi su upravo bili jeli, zadubljeni u svoje misli, čučali su ili sjedili oko vatre.

Čak je i harmonika Englisha Joea šutjela.

Gail nije vjerovala svojim očima da ljudi tako reagiraju na odlazak Jima Fayettea. Nisu osjećali simpatiju prema svojem bivšem predradniku jer ih je nemilosrdno natjeravao, a ipak, držali su se sad kao krdo bez vuka predvodnika.

— Mislite li da će se Jim vratiti? — upita Monk Rodenbaugh.

— Neće — odgovori Gail. Osjećala je duboko razočaranje koje je unijela njezina vijest među ove tvrde momke. — Imenovala sam predradnikom Popa Pettigrewa. Nadam se da ćete s njim isto tako teško i oštro raditi kao s Jimom.

Ljudi su dugo šutjeli, dok nije progovorio Single-O Smith:

— Ne mogu shvatiti da je Jim otišao. To jednostavno nije njemu slično.

— K vragu, ne mogu vjerovati da je otišao dobrovoljno — ubaci Limpy Peebles. — Sklon sam vjerovati da je potjeran.

Gail su zapekli nepovjerljivi pogledi momaka kao živa vatra. Nikad ne bi pomislila da su ti tvrdi momci imali tako pošten odnos prema Jimu.

Fero Pratt napokon postavi pitanje koje je svima bilo na jeziku.

— Je li Jim dobrovoljno otišao ili ste ga otjerali?

— Ni sama ne znam točno — prizna Gail. Obrazi su joj se začarili.

— Zapravo je to posve svejedno — reče Pop Pettigrew.

— E, nije! — usprotivi se Single-O. — Ako je otjerala Jima, i ja ću spakirati svoje stvari.

— Pridružujem ti se — reče English Joe. — Ne želim jahati za šefa koji je loše postupao prema čovjeku izvanrednih sposobnosti kakav je bio Jim.

— Ali ja ga nisam potjerala — Gail pokušava očajnički spasiti situaciju. — Zaista nisam.

No, nije mogla skinuti sumnju sa sebe. Bili su vrlo blizu tome da spakiraju svoje stvari, što bi značilo da je ranč Spur bespovratno izgubljen. Ako ta stoka ne stigne pravovremeno u Tonto Junction, morat će otpisati novac koji je položen kao zalog. Tada bi ranč pripao čovjeku koji posjeduje hipoteku, a to je prema Gailinu uvjerenju bio Shad Harlequin.

Ona pokušava zadržati ljude.

— Isplatit ću svakome nagradu od stotinu dolara ako održite rok u Tonto Junctionu. — Bila je čvrsto uvjerenjena da će tim primamljivim prijedlogom uspjeti. No, prevarila se.

Single-O izvadi iz vatre ugarak i pripali na njemu cigaretu.

— Nije riječ o novcu — reče joj. — Ako mora biti, čovjek neko vrijeme izdrži bez novca, ali pri takvom ugovoru je najvažniji dobar predradnik. Momak koji poznaje sve stupice i opasnosti koje se mogu dogoditi. A imali smo ga u Jimu Fayetteu.

Gail nije znala što da radi. Pregori svoj ponos i reče:

— Nisam otjerala Jima, ali je mojom greškom otišao. Odjahat

ću ujutro rano u grad i zamoliti ga da se vrati.

— Mislim da to neće mnogo koristiti — dobaci Single-O. — Jim je radio taj posao samo zato što se osjećao obaveznim prema vašem ocu.

— Za nas vrijedi isto — reče Limpy Peebles.

— A osim toga — dobaci Slim Mitchell — nikad nisam volio jahati za podsuknju.

Gail okrene glavu. Suze su joj navrle na oči. Još nikad se u svom životu nije osjećala tako bijedno i jadno. Kao da nije dosta što se mora pred njima poniziti, sad joj se još i rugaju.

Ona krene umorno prema kuhinjskim kolima. Ovi revolveraši su zaista zaslužili da ih otjera. No, sjeti se zavjeta svog oca i potisne bijes.

— Žao mi je zbog vas — reče stari Charlie pružajući joj šalicu kave.

Pop Pettigrew joj pride.

— Ostavit će vas kao što štakori ostavljaju brod koji tone ako ne nagovorite Fayettea da se vrati.

Gail kimne te otpije gutljaj kave.

— Pokušat ću. Sve ću učiniti da ispunimo ugovor koji je tata zaključio.

A onda začuje topot jurećega konja s puta koji vodi na ranč Spur. Na trenutak se ponada da je to Jim. On je običavao tako jahati, uvijek u punom galopu, kao što je činio i stari Dobie Dan. Naljuti se na sebe: kakva glupa pomisao! Odakle Jim ov-

dje? On je sad sigurno na partiji pokera ili kod Belle Nelson.

A tko je to onda? Zašto jaše takvim paklenskim tempom? Keith sigurno nije, jer on na Spur dolazi kolima. A ni Banjo ni Sam nisu u stanju tako jahati.

— Tko god da je — promrlja Pop — momak jaše kao sotona.

Prije ko kod vatre vikne Slim Mitchell:

— Slič mi na Jima Fayettea. Ne znam nikoga drugog tko jaše tako pogibeljno.

No, Gail još nije mogla vjerovati da je to Jim sve dok nije zaustavio konja kod vatre.

— Jime! — vikne.

Jim Fayette skoči sa sedla i okrene se ljudima.

— Osedlajte konje, momci! Jahači s Bootjacka dolaze nam u posjet!

Glas mu je bio promukao, a izraz na licu posve miran, kao da je upravo dojahao iz ugodne šetnje.

— Kad dolaze?

— Noćas. Vjerojatno su već krenuli — odgovori Jim.

Jahači dograbiše sedla i dadoše se na posao. Jim pride Gail.

— Otidi što brže možeš s Popom natrag na ranč!

Gail pokuša zagospodariti osjećajima koji su nahrupili i načiniti malo reda u svom srcu. Bila je s jedne strane sretna što se vratio, a s druge strane osjećala je opasnost tako snažno da ju je gotovo fizički zaboljelo.

— Što namjeravaš? — zapita ga.

– Pokušat ću spasiti stoku.
Upravo u tom času odjeknuše pucnji na sjevernoj strani logora. Jim uhvati Gail za ruku i podiže je na konja.

– Jaši što brže možeš!

No, sad se začuše pucnji i na južnoj strani kampa.

– Opkolili su nas! – krikne Pop Pettigrew.

Gail osjeti kako se Jimovi prsti stišću oko njezine ruke.

– Sad je prekasno! – povuče je prema kuhinjskim kolima.

– Brzo, lezi ispod njih! – zapovjedi joj.

Gail se činilo da sanja ružan san. Meci su fjukali zrakom, konji prestrašeno njištali, a kauboji psovali. Vidjela je kako je Jim skočio u vatru i čizmama rasuo žeravicu, a zatim izdao zapovijed svojim snažnim glasom:

– Utaborit ćemo se kod kuhinjskih kola!

Pucalo se bez prestanka, konji su njištali i propinjali se. Jedan je bio pogoden. Ljudi su se u mraku sakrili iza svojih sedla.

– Stoka dolazi! – vikne Jim.

Sad je i Gail čula tupi topot, koji je postojao sve glasniji. Zaglušujuća buka stampeda ispunila noć. Zemlja je drhtala. Gail shvati da ljudi s Bootjacka nisu razdvojili stado već su ga jednostavno natjerali na njih, na kamp.

Začuje se Jimov miran glas:

– Pustite goveda da dođu što bliže. A onda ćemo na njih u sredinu. To će ih razdvojiti.

– A možda i neće – dobaci Monk Rodenbaugh suho.

Gail osjeti poriv koji nije mogla potisnuti. Dopuže do prednje strane kola i krikne:

– Jime!

– Natrag pod kola! – zagrmijim Fayette.

Gledala je poznate i drage obrise njegova vitkog tijela. U njegovoj blizini osjećala se potpuno sigurno. Sjeti se dana kad ju je svojim tijelom štitio od podmuklog metka ubojice iz zasjede.

Kad je tutnjava postala nesnosna, Jim zapuca. Ostali su slijedili njegov primjer. Gail ugleda glave prestrašenih životinja. Bik predvodnik jurio je spuštene glave ravno prema njoj. Činilo se da razjarenu masu ništa ne može zaustaviti. No, golema životinja iznenada padne pogodena. Treća, četvrta životinja također je pala. Uskoro je hrpa mrtvih goveda činila prepreku dolazećim govedima.

Gail začuje radostan glas English Joea:

– Nevjerojatno, ali stado se razmiče!

Ispred nje je Jim brzo punio pušku i pucao.

U međuvremenu se mjesec podigao iznad Cathedral Dividea i okupao dolinu blagim svjetlom. Jasno se vidjela velika masa životinja i mala skupina jahača kako tjeraju to stado papaka, rogovlja i kopita ispred sebe... Tu sliku Gail nikad neće zaboraviti.

Prašina i barutni dim visili su poput magle nad zemljom. Krdo je tutnjalo kraj njih kao da mu nema kraja. Teška tijela ži-

votinja češala su se o kola, prijeteci da ih prevrnu. Gail je vjerovala da je prošla cijela vječnost dok nisu nestala i posljednja goveda iz stada.

Kad se topot stoke malo stišao, do uha prestrašene Gail dopre drugi, zastrašujući zvuk. Zvuk konjskih kopita koji se približavaju u oštrom tempu. Djevojka sad začuje Harlequinov glas:

– Držite pravac prema kolima!

Gail je u oblaku prašine već mogla razaznati jahače. Bacila se Jimu iza leđa. Ovaj je klečeći pucio u jahače s Bootjacka. Jedan krikne i padne sa sedla na leđa. Pucnji su praštali tik uz Gail.

Kako su se nenadano pojavili, tako su i nestali. Jim gurne Gail natrag pod kola.

– To je bila samo prethodnica. Sad će postati ozbiljno. Ti ostaješ s Charliejem pod kolima.

Gail ga štipne za ruku.

– Pazi na sebe.

Jedva zamijetni osmijeh, koji je kod njega nekad toliko voljela, na čas mu se pojavi na usnama.

– Naravno – reče on nehajno te učini nešto što od njega nije očekivala. Obgrli je oko ramena i reče glasom blagim i nježnim, kakav od njega već davno nije čula:

– Stoku smo izgubili, ali ranč Spur nećeš izgubiti, što god se dogodilo.

Njegovo mirno samopouzdanje dozove joj u sjećanje riječi

English Joea. A kad je nekoliko sekundi poslije toga izdavao ljudima zapovijedi glasom koji nije trpio prosvjeda, morala se nasmiješiti.

– Čekat ćete dok ne dođu posve blizu – zapovjedi Jim. – Moramo štedjeti municiju.

Charlie, koji je čučao s njom ispod kola, zaštitnički joj položi ruku na rame:

– Jim je odličan borac, ne morate se brinuti.

– Da, jest – kimne Gail. Ljudi su se sklonili iza svojih sedla.

– Ovaj put će pokušati na indijanski način – najavi Single-O Smith.

Topot konja koji su se približavali postajao je sve snažniji i glasniji. Ta se grmljavina mijesala s jednim drugim, neobičnim zvukom: usnom harmonikom English Joea. Gail nije vjerovala svojim ušima.

– Prestani s tim ili ću ti škrebetaljku baciti u grmlje! – obrecne se Monk Rodenbaugh.

– Pusti ga, Monk – pokuša ih smiriti Jim.

– Naš majmunski prijatelj nema nikakvog smisla za lijepe stvari – reče Englez razočaran. – Šteta!

Gail je u čudu odmahivala glavom. Kakvi su to ljudi! Gledajući smrti u oči, svadaju se oko glazbe!

– Je li udaljenost još prevelika? – upita Slim Mitchell.

– Da! – Tek je prošlo nekoliko sekundi, a Jim zapovjedi:

– Sad je čas, momci! Dajte im što su zaslužili!

Puške zagrmješe. Grmljavina oružja pomiješala se s topotom jurećih konja. Uskoro noć ispunije krici ranjenih jahača.

Gail je rukama pokrila uši. Meci su se zabijali u stranice kola, komadi drveta letjeli su na sve strane. Meci su dolazili odsvakud, jer su napadači jahalili u krug poput Indijanaca.

Gail je u uskovitlanoj prašini pokušala pronaći Jima. Ugleda kako neka vitka i visoka prilika u tom času pada pogodena metkom! Ruka čovjeka udari o kola. Djevojka je ispuzala ispod kola i zagledala se u njega. Bio je to Faro Pratts, pogoden u sljepoočicu. Osjeti olakšanje što nije Jim i istovremeno osjeti grižnju savjesti.

Pop Pettigrew, koji je u tom času punio pušku, vikne:

— Sakrijte se ispod kola, miss Gail!

Limpy Peebles zastenje i padne malo dalje od nje na tlo.

— Nemamo nikakvih izgleda — vikne Pop — postrijeljat će nas kao zečeve!

XVIII

Jim Fayette napuni sačmaricu sa tri posljednja metka. Laktovima se osloni o sedlo pokušavajući pogledom prodrijeti kroz gusti oblak prašine. Pažljivo je naciljao.

Harlequinovi ljudi kružili su oko kola kao lešinari. Njihov položaj mogao je odrediti samo po sijevanju metaka iz njihovih pušaka kad bi zapucali.

Jim zapuca i jedan konj padne. Ugleda drugog jahača i ponovno zapuca. Znao je da će se borba uskoro završiti. Napadači su potrošili vrlo mnogo municije dok su pokrenuli krdo i sad moraju štedjeti. Jim ispali posljednji metak, ali promaši. Psujući odbaci pušku, te dopuže do Peeblesa koji je ležao široko raširenih ruku, pa uzme revolver iz ukočenih ruku malog jahača.

Pogleda prema kolima gdje je Gail zamatala Monkovu desnu ruku. Gailina plava kosa svjetlucala se na mjesecini. Sjetio se kako je neposredno prije borbe viknula njegovo ime, a potom se prestrašeno skutrla iza njegovih leđa. Divio joj se. Imala je mnoge osobine svog oca, ponosnoga starog rančera. Nije očajavala čak ni sad, kad je završetak ove borbe bio tako blizu.

Jim se opet posveti borbi. Svaki ispaljeni metak bio je važan. No, neprestano je mislio na Gail.

Ona je bila jedina djevojka koju je zaista želio. Znao je to čim ju je prvi put vidio. Sve do ove večeri nije se usudio vjerovati da bi je mogao dobiti natrag. Sad je drugačije razmišljao o tome. Nešto u njezinu glasu i njezinim očima odalo mu je da još ima izgleda.

Te misli su mu se vrzmale po glavi kad ga je osoran glas Single-O Smitha prenuo iz sanjarenja:

— Ja više nemam municije.

— Ni ja — doda Slim Mitchell. — Možemo ih početi gađati kamenjem.

Jim pokaza Prattov leš.

— U Farovu opasaču ima još nekoliko metaka. Podijelite ih među sobom.

— A što zatim? — zabrunđa Slim Mitchell. — Bez municije smo im izručeni na milost i nemilost.

— Kukavica umire desetak puta, hrabar čovjek samo jedanput — reče English Joe.

Kauboj to jedva doreče kad Jim osjeti snažan udarac u lijevo rame. Od oštrog boli gotovo se onesvijestio, a lijeva ruka mu beživotno padne niz tijelo.

Tiho je opsovao i u tom času spazio izobličeno lice Reda Bastablea. Predradnik ranča Bootjack galopirao je ravno na njega. Jim zapuca. Vidio je kako Red pada sa sedla prije nego što ga je sakrio oblak prašine.

Jim je bio zadovoljan što je onemogućio opasnog predradnika s Bootjacka. To doduše neće utjecati na ishod borbe. Jahači s Bootjacka došli su da ih unište i neće odustati dok to ne ostvare. Neće imati priliku ni da pobjegnu. Sve je bilo na kocki: ranč Spur i Gailin život.

Smrknuta lica čekao je Jim da mu se netko od Harlequinovih ljudi dovoljno približi da bi ga sigurno pogodio. Košulja mu je bila mokra od krvi. Nikako nije mogao odagnati sliku koja mu je bila ispred očiju — djevojku koja umire od razbojničkog metka.

A tada, kad se već pobojavao da će pomahnitati od bola, ugleda kako trojica jahača s Bootjacka padaju sa sedla. Ostali u žurbi okrenuše konje na drugu stranu. Preko njegove glave letjela je tanad. Bilo mu je to čudno, neobjašnjivo, sve dok nije vidio nešto od čega mu je zastao dah.

— Nebo je uz mene! — prošapta Single — O Smith.

A Charlie vikne:

— Sad imamo dovoljno municije!

Jim nije vjerovao u ono što vidi. Da li sanja? U paklenskom tempu izronila su iz oblaka prašine jedna kola.

Prepoznao je Banja Jonesa, s čijeg je ramena rigala vatru stara puška gatling Brancha Shannona. Sam Arbucke je pucao na jahače s Bootjacka, koji su počeli panično bježati s prišta borbe. Za to vrijeme je Keith Fabian upravljao galopirajućim konjem, vozeći kola ravno kroz logor.

Naprосто nevjerojatno kako su tri muškarca na kolima odlučila borbu iznenadnim napadom. Ubilačko oružje starog Shanona natjeralo je preostale jahače s Bootjacka u panični bijeg. No, da Keith Fabian nije gonio konje u tako ubitačnom tempu, ne bi uspjeli probiti blokadu napadača. A to je bilo najveće iznenađenje za Jima Fayettea. Spas u posljednji čas.

Omamljen, kao čovjek koji nije gospodar svojih osjećaja, Jim

ugleda Fabiana kako skače s kola i zabrinuto više:

– Gail, je li sve u redu?

Gail mu potrča u susret.

– Keith! Ti si nas spasio!

– Najprije smo pomislili da je Keith lud kad nam je iznio svoju ideju – reče Banjo. – Sam sotona nam je pomogao i uspjeli smo!

Jim polako ustane. Lice mu je bilo izobličeno od boli. Gail je bila u Keithovu naručju i smješkala mu se blaženo.

– Stigao si u pravi trenutak, Keith! Više nismo imali municije!

Jim se osjećao slabo i jadno. Bojao se da mu noge ne otkažu poslušnost, no ipak se uspio uspraviti. Krenuo je prema Fabianu.

– Rekao sam ti da to nije nikakav piknik kad si htio poći sa mnom. Mislio sam da ne pristaješ na ovo mjesto. No, prevario sam se, Fabiane.

Fabianove oči su ponosno sjajile. U obraze mu se vratila boja, jer kad je sišao s kola, bio je blijed kao kreda. Nasmijao se cijelim licem.

– Vjerojatno smo se obojica prevarila – reče. – Nazvao sam te beskorisnim igračem, a ti si sve prije nego to.

– Ali ipak igrač – promrmlja Jim.

I ostali muškarci su prišli da bolje pogledaju pušku gatling.

Jim se neopazice udalji s kampa.

XX

Shad Harlequin je čučao iza mrtvog konja. Proklinjao je svoje ljude koji su ga ostavili ni stotinu metara od kuhinjskih kola neprijatelja sa Spura. U njegovoj neposrednoj blizini ležao je mrtav Red Bastable.

Harlequin je promatrao borce sa Spura. Sad je pogledao na okoliš, razmišljajući kako da izvuče živu glavu. Ravna zemlja izgažena kopitima konja i goveda nije bila obrasla raslinjem i nije pružala nikakvu zaštitu.

Harlequin ponovo opsuje i obriše znoj sa čela. Negdje iza njega zastenje neki njegov ranjenik. Za nekoliko minuta pojavit će se netko sa Spura da pretraži okoliš i da se uvjeri da li je šef Bootjacka među mrtvima.

Harlequin je bio siguran da će se Fayette prvi pojaviti. Pri samoj pomisli na Jima Fayettea bijes proključa u njemu. Uspjelo mu je uništiti ranč Border Desert, ali Fayette je još živ. Svaki put kad bi se sreli, taj momak je od njega napravio budalu.

Ako je ikoga u životu duboko mrzio, onda je mrzio Jima Fayettea.

U daljini ugleda obrise konja bez jahača. Kad bi mu se uspio približiti, imao bi izgleda da pobjegne. Životinja se polako približavala. Nada je rasla Harlequinu. Znao je vrlo dobro da je mrtav ako ga nađe netko sa Spura. Jedva se suzdržavao da ne potrči prema konju.

Kad se uspravio iza svoga mrtvog konja, ugleda kako se iz skupine što je stajala pokraj kola odvaja visok vitak čovjek.

Jim Fayette!

Bijes obuze Shada Harlequina, ruke mu se počеше tresti kad je dohvatio oružje. Strah i razočaranje okovaše njegov razum. Mora ubiti Fayettea!

Ipak, bio je toliko pametan da je znao da bi pucanj uzbunio ostale jahače sa Spura. Njihovi meci bi ga izbušili kao sito.

Harlequin nije ispuštao Jima Fayettea iz vida. Čovjek koji ide prema njemu i koji je već često puta izvrgao ruglu ranč Bootjack, kriv je i za neuspjeh u Spanish – kanjonu, za neuspjeh u prepadu na ranč Spur prije dva tjedna, a sad i za ovaj poraz – sve to ide na račun ovog Teksašanina. A to još nije sve. Taj Fayette mu sad oduzima i posljednju priliku da pobjegne, potjeravši onoga konja iz njegove blizine.

Nagomilana mržnja gorjela je u njemu kao žeravica. Lice mu je bilo okupano znojem, a u ušima mu je tutnjilo. No, iako je sve u njemu zvalo na osvetu, nije pucao u Jima Fayettea. Podmukao osmijeh pojavio se na njegovim usnama.

Njegovi izgledi da preživi opet su se povećali. Jer, predradnik s ranča Spur izjahao je i krenuo prema njemu.

Harlequin skine šešir i pokrije njime revolver koji je držao u desnoj ruci. Fayetteu mora pomisliti da se želi predati. Mora

ga pustiti tako blizu da može jednom rukom opaliti metak u njega, a drugom doхватiti uzde konja. To je jedina prilika da izide kao pobjednik.

XXI

Jim Fayette sjedio je pognut u sedlu. Jedva je uzjahao. Rana na lijevom ramenu još mu je krvavila, ali ga nije više tako paklenski boljela. Sad ga je tresla groznica i on pomisli na bocu viskija Pokera Pata u salunu Belladonna.

– Hitno mi je potrebno plće – promrmlja.

No, još nešto mora raščistiti prije nego što ode u grad i oprosti se od Gail i Fabiana. Pretraživao je ravnicu okupanu blijedim mjesečevim svjetlom. Vidio je mnoge leševe. Nadao se da je među njima i Harlequinov. Ako je šef ranča Bootjack večeras izgubio život, onda je borba završena za sva vremena i više neće biti prolijevanja krvi. U zemlji između Tonto Junctiona i Border Deserta vladat će mir, a na Spanish Grantu opet će biti malih rančera. No, taj mir je skupo plaćen.

Jim stane u sebi nabrajati se one koji su platili životom. Dobie Dan i Branch Shannon su mrtvi, Faro Pratt je također umro od metka strijelca s Bootjacka, kao i Limpy Peebles. A da se i ne spominju oni koji su poginuli u Spanish kanjonu i na ranču Border Desert. Plaćena je prokleta visoka cijena.

A on je izgubio jedinu djevojku koju je ikad volio. Da nije bilo Harlequinove bolesne ambicije da uništi sve oko sebe, ne bi bio prisiljen da se bori do posljednjeg atoma snage. A svjetlokosi bankar ne bi imao razloga da spašava Gailin i njegov život.

Sve je to prolazilo Jimu Fayetteu kroz glavu dok nije ugledao beživotno tijelo Reda Bastablea.

A onda ugleda i jednog čovjeka kako čuči iza mrtvoga konja. Odmah ga je prepoznao. Bio je to Shad Harlequin.

— U redu, Fayette, pobijedio si! — vikne Harlequin. Držao je šešir u ruci. Činilo se da je zaista očajan i pobijeden.

Jim Fayette se uspravi u sedlu. Slabosti protiv koje se s mukom borio odjednom nestane. Približi ruku koricama s revolverom. Uvijek je želio dvoboj s čovjekom koji je kriv za smrt Dobieja Dana.

— Povuci, prokleta pseto! — prosikta Jim.

No, Harlequin se ne pomače.

— Izgubio sam revolver kad sam pao s konja.

Jim Fayette slegne ramenima.

— Onda ću te ubiti golim rukama.

Dojaše nekoliko koraka do njega i upravo kad je htio sjahati, ugleda izdajnički bljesak oka i ironičan osmijeh na neprijateljevu licu.

Odmah je znao da je upao u klopku. Povuče oružje u istom trenu kad i Harlequin, no Harlequin zapuca prvi. Metak, međutim, promaši. Samo je okrznuo Jimov šešir, jer je Harlequin pokušavao lijevom rukom dohvatiti uzde Jimova konja. Jim ispali dva metka jedan za drugim.

— To ti je za Dobieja Dana.

Harlequin zatetura. Pokuša podići revolver, ali oružje mu ispadne iz ruku. Lice mu se od bijesa izobliči, a onda poprimi izraz čuđenja.

Jim začuje Gailin glas na rubu plača:

— Jime! Jime!

Shad Harlequin padne. Krvavi rat za pašnjake je završio.

Jim se odjednom osjeti vrlo slabim, tresao se cijelim tijelom. Kao iz daljine čuo je glas Single-O Smitha i Gail kako ga zovu. Htio je odgovoriti, ali zubi su mu cvokotali. Okrene se da krene prema njima, ali se zaljula i padne. Noge ga nisu više slušale.

XXII

Mnogo vremena poslije Jim opet začuje glasove. Doc Nelson upravo reče, malo pletući jezikom:

— Izgubio je mnogo krvi, ali rana će zacijeliti za nekoliko tjedana.

Jim otvori oči i ugleda Gail kako stoji kraj pisaćeg stola Brancha Shannona. Začudio se.

Što, upita se, radi taj komad pokućstva ovdje vani, u kampu? Kad mu se koprena ispred očiju malo podigla, postane mu jasno da se nalazi u sobi Brancha Shannona na ranču.

– Jime, napokon! – klikne Gail, sjedne na rub kreveta i pogleda ga.

– Zašto nisi rekao da si ranjen? Izgubio si strašno mnogo krvi.

Godio mu je njezin blagi povjerljiv ton. Udisao je miris njezine kose.

– Nisam smatrao da je to osobito važno.

– Mogao si iskrvariti – odgovori ona.

Toplo mu se nasmiješila. Bio je to osmijeh koji je Jim poznavao dok su još živjeli Dobie Dan i njezin otac. Zbog tog osmijeha odmah zaboravi bol. Malo se pridigne i privine je uza sebe.

– Gail, draga!

– Da, Jime – šapne ona puna očekivanja i nade.

– Jesi li već razmišljala o tome da postaneš žena riorenegata?

– Vrlo često – odvрати presretna djevojka.

Jim je čvrsto poljubi.

– Što je s Fabianom? Zna li on kako je s nama?

– Da, Keith zna – reče ona tiho. – Mislim da je to slutio cijelo vrijeme. Otišao je s Belle u grad. I mi moramo u grad čim prizdraviš. Keith misli da još nije sve gotovo, jer Harlequinovi potomci imaju hipoteku. Mogu pravovaljano preuzeti Spur.

– Zar ti Fabian nije dao moje pismo?

Gail kimne.

– Rekao je da je to od Belle Nelson. Ondje je na pisaćem stolu.

– Bilo bi dobro da ga otvoriš.

– Nasmije se kad začuje kako je Gail viknula.

– Jime, pa to je hipoteka!

– Da – reče on razvučeno.

– One noći kad sam se s Belle odvezao u grad Fabianovim kolima, dobio sam je od Pata McGurka na pokeru.

K R A J

Dorothy M. Johnson:

ŽIVOT ZA ŽIVOT

Prijevod: Ivo Žanić

Alice podigne s poda šal i upita:
– Je li ti sada udobno, bako? Želiš li zaista da te ostavim ovdje na trijemu?

Starica kimne ne želeći trošiti dah da odgovori.

– Priznajem, bilo bi mi draže da se pokriješ onim lijepim pokrivačem umjesto ovim prastarim šalom – reče Alice nezadovoljno. – Bar danas, kad primamo gošću.

Starica ne odgovori. U tom se trenutku i nije mogla sjetiti zašto želi baš taj stari, mnogo puta krpani šal. To je bio dio njezina života – i gotovo.

Alice je podsjeti:

– Doći će nam gospodica Dickerson sa Sveučilišta da te pita nešto o davnim danima. Piše knjigu.

– Već su me spomenuli u mnogim knjigama i to mi je sasvim dovoljno – mrzovoljno prošapće starica. Već je dvadeset godina znala da ima nešto posebno u tome što je udovica Willa Fostera, da je zapravo živa povijest. Samo kad je pamćenje ne bi tako izdavallo! – Ovamo sam došla osamdeset druge godine s ujakom – reče krhkim, jednoličnim staračkim glasom. – Tada su Indijanci bili i te kako opasni. Upravo su potukli Custeru i njegove...

– Da, bako – reče Alice. – Znamo sve o tome.

Ne sve, pomisli starica gnjevno. Ne, ne znaš sve o tome!

Čula je zvuk automobila koji se približio kući i zaustavio sa stražnje strane. Nije se ni pomakla. Bilo joj je svejedno. Iz kuće dopre Alicin glas: »Pamćenje ju je prilično iznevjerilo. Neka vas ne iznenadi ništa što vam kaže. Pitajte mene, znam sve te činjenice.«

Tada se djevojke pojave na trijemu. Gospodica Dickerson se uljudno predstavi i reče:

– Ne bih vas željela zamarati, gospodo.

Pažljivo je gledala staricu ogrnutu starim šalom, ostatkom slavne prošlosti.

Starica se najednom sjeti: na tom je šalu, prostrtom u koljevci, spavalo sedmero novorođenčadi. Sjeti se i kako je u njega umatala po dvoje najmlađe djece kad su se po cijele noći morali skrivati pred Indijancima.

– Evo slike nekoga koga biste se morali sjećati. – reče joj gospodica Dickerson. – Sjećate li se ovog čovjeka?

– Ona je poluslijepa – upozori Alice.

– Will Foster – prošapće starica ne gledajući sliku.

Njegova je slika krasila stranice mnogih knjiga koje su opisivale ono vrijeme.

– Ne, nije on – reče Alice zbunjeno. – Prepoznam djeda čim mu vidim sliku. Ovaj čovjek ima svijetlu kosu i brkove, a snimljen je u nekoj fotografskoj radionici u Miles Cityju.

Gospodica Dickerson reče:

– To je slika Latiga Randyja. – Koga? – upita Alice. – Oh, ovoga ovdje! Zašto njega? Baka ga zacijelo nije poznavala, jer on je bio odmetnik, razbojnik, je li tako? Konjokradica, stokokradica... tko bi se svega sjetio!

Starica pruži ruku i opipa fotografiju koju joj je gospodica Dickerson stavila na dlan. Ne gledajući, znala je da on stoji u visokim čizmama i valjanom odijelu pokraj izrezbarene starinske stolice, da je iza njega ukrasna pozadina, da mu

je svijetla kosa uredno počesljana a brkovi potkresani.

Sliku koju mi je dao izgubila sam kad su nam Indijanci spalili kuću, prisjeti se. Da li je ovo slika koju je dao izraditi za plavokosu ženu s ranča pokraj puta? Svali se natrag u naslonjač i povuče ruku, pa fotografija padne na daščani pod trijema.

— Ja ću je podići — preduhitri gospodica Dickerson Alice. — Latigo Randy je tvrdio da je ubio osmoricu ljudi. Umro je u svojoj dvadeset šestoj godini.

Nikada nisam znala koliko mu je godina, pomisli udovica Foster, i koliko je ljudi ustrijelio. Nikad me se to nije ticalo. Oh, Latigo, Latigo Randy!

Bilo joj je šesnaest godina kad je s ujakom Leejem pošla na Zapad. Stvari su ukrkali na brod i spustili se rijekom Ohio, a onda su se zaprežnim kolima uputili iz Miles Cityja na ranč koji ih je čekao. Ujakov ortak Thomas nije im mogao doći u susret. Ujak se bojao novog života u nepoznatom kraju, ali Emma Prince nikad se ničeg nije bojala, pa ni toga.

— Spavaj u kolima! — posavjetovao ju je ujak kad su prve noći zanoćili u šumarku pokraj rijeke. — Ovdje ima zvečarki.

Nasmijala se.

— Spavat ću na tlu, pod kolima.

Usred mrkle noći, dok su kojoti zavijali na obližnjim brežuljcima, pridigla se na lakat i osluškivala noćni zbor, poželjevši da im odgovori jednakim urlikom. Ali šutjela je i samo se smiješila u tami koja ju je opkoljavala.

Ujutro je splela svoje dvije teške pletenice, ali ih nije svila na tjemenu, nego je bacila ukosnice i pustila da joj se kosa rasplete i zavijori na vjetru. Zabacila je glavu i smijala se.

Ujak Lee upita.

— Djevojko, kakav je to davu ušao u tebe?

— Ne znam — odgovorila mu je.

— Ne znam što se zbiva. Vjetar huji kroz visoku travu — smijala se.

— Ova će te zemlja već ukrotiti — opomene je ujak. — Kažu da je posebno surova kad su posrijedi žene i konji.

— Pa što! — odgovori Emma. — Uostalom, kako zemlja nekoga može pozlijediti?

Gotovo cijeli dan tjerala je zapregu, a ujak preuzme uzde kad su se približili nekom usputnom ranču.

— Podigni kosu, djevojko! — promrmlja. — Doimaš se poput divljakinje, a ideš među ljude.

Poslušala ga je samo zato što je i sama željela da izgleda uljudnije.

Domaćica na usputnom ranču zvala se Carrie, imala je kosu žutu poput slame i lukave zelene oči.

— Imamo dvije sobe — reče. — Muž i ja spavamo u spavaonici, a posjetioci ne podu u blagovaonici, na svojim gunjevima. Ako je među njima žena, ona može spavati sa mnom.

Emma uljudno reče:

— Nemojte se uznemirivati! — pogledima su se odmjeravale.

Taj mali ranč bio je odmorište putnicima i doseljenicima, tu su mogli nešto pojesti, skloniti konje i prenoćiti. Osim njih za večerom je bio i čovjek imenom Perks.

Kad su večerali, u dvorište uđe neki jahač glasno podvikujući u znak pozdrava. Žutokosa žena se strese i reče: — To je vjerojatno neki kauboj.

No Emma je po njezinim očima i po tome kako se nasmiješila znala da joj je veseli došljakov glas poznat i da joj je milo što ga čuje.

— Ti znaš tko je to — izazivala je Emma.

Žena je pogleda i reče: — Dakako da znam. Dobro ga pogledaj, on je zao.

Emma slegne ramenima.

— On je ubojica — nastavi Carrie kao da se time ponosi. — Svi koji ga poznaju izbjegavaju ga.

Kad je rasedlao i nahranio konja, došljak je ušao tiho, ali ne i bojažljivo, već poput čovjeka koji se svagdje osjeća kao kod kuće.

— Kako ste? — reče i upitno pogleda Emmu sivim očima.

– Ovo je Latigo Randy – reče Carrie, pa doda ne skidajući pogleda s posjetioca: – A ovo je gospoda... gospoda Lee, je li tako?

Emma gordo zabaci glavu i odgovori:

– Zovem se Emma Price i nisam udana.

Došljak komne i reče:

– Drago mi je što smo se upoznali, gospodice Emma – vješto nabaci šešir na klin na zidu. – Očekujete li koga? – upita. – Vidio sam neke ljude pokraj sjenika.

– Ne očekujemo nikoga – odgovori Carrie otegnuto, ali se ne prestane smiješiti. – No može doći tko hoće.

– Neka dode – Latigo otkopča nisko pripasan Opasač s revolverom, pa ga ovjesi o klin na zidu.

– Donijet ću ti večeru – reče Carrie i pozabavi se posuđem, a Emma joj se pridruži.

– A vi, mislite li se ovdje naseliti? – Obrati se posjetilac Emmi Prince.

– Imamo ranč i ortaka na jugu. Ja ću se brinuti o domaćinstvu u kojem će biti dvojica vlasnika i nekoliko najamnih radnika.

Latigo namigne.

– Već sam čuo da dolazite – reče i počne jesti sjedeći okrenut prema vratima i držeći revolver nadohvat ruke.

Ujutro Emmu probudi miris pečene svinjetine. Kad je izašla iz spa-vaonice, na klinu više nije bilo opasača s oružjem. Carrie zapazi njezin pogled, pa reče:

– Latigo je rano otišao.

I Perks je bio tu, pa se oglasi:

– Volio bih znati kojim je pravcem krenuo. Ja ću suprotnim. Čovjeku je neugodno kad ne zna gdje je taj tip.

– Njemu nije stalo ni do čega u ovom kraju – reče Carrin muž braneći se. – Mi prihaćemo svakoga tko plaća hranu i noćenje. Zasad zakon ne progoni Latiga Randyja.

– Nećemo dugo čekati da se i to dogodi – prorekne smrknuti Perks. – Gdje je on, tu su i nevolje.

U podne stinu do rijeke i ujak Lee reče Emmi:

– Sada ćemo nešto pojesti i pustiti konje da se odmore, a onda ćemo pregaziti rijeku.

– Neki čovjek je na obali. – upozori Emma ujaka. – Vidjela sam mu šešir.

Ujak Lee se prestraši Indijanaca, ali nije se oraspoločio ni kad im se na vidiku ukazao Latigo Randy.

– Pomislio sam da neće biti naodmet da vam malo pomognem kad budete prelazili rijeku. Nije mi se žurilo, pa sam pričekao.

Ujak Lee mu se zahvaljivao, a Emma je šutjela, oborena pogleda. Smiješila se. Kasnije je Latigo otišao svojim putem.

Četvrtog dana su se primakli dvosobnoj brvnari koju je sagradio ujakov ortak. Dva dana nakon toga s rijeke dojaše visok, preplanuo i ozbiljan mladić. Bio je to Will Foster, koji je iz Teksasa doveo krdo longhorn-goveda, da bi zasnovao ranč. Ostao je na objedu i ovjesio opasač s revolverom o klin, ali nijednom nije pogledao u tom pravcu sve dok se nije spremio za odlazak. Često je pogledavao Emmu, ali bi skrenuo pogled čim bi ona podigla glavu. Nije joj se obraćao, osim što ju je na odlasku pozdravio.

– U Buttesu će iduće subote biti veselo... ples, glazba i sve što uz to ide – izrekne u jednom dahu kao da je naučio napamet. – Bit će mi vrlo drago bude li mi se gospodica Emma htjela pridružiti – doda obraćajući se zapravo njezinu ujaku Leeju.

Emma ljupko odgovori:

– Ne mogu tako brzo o tome odlučiti, nimalo ne razmišljajući. Pretpostavljam da ćete doći po mene kad bude vrijeme, pa ću vam tada odgovoriti.

Ujak Lee slegne ramenima.

– Nema toga što bi Willa prisililo na toliki put ako ne zna pouzdano što može očekivati.

Emma se nasmije.

– Ne brini se, doći će.

I došao je, a ona je otišla s njim na zabavu. U međuvremenu su je

posjetila petorica muškaraca s prilično udaljenih rančeva i također je pozvana na zabavu, ali ona je otišla s Fosterom zato što nijedan od njih nije bio Latigo Randy.

Tjedan dana poslije plesa ostala je sama na ranču, jer je ujak Lee kosio travu tri kilometra daleko od brvnare. Tada je čula pozdrav kojeg se sjećala od one večeri na Carrinu ranču. Latigo ju je poljubio, a onda su se bez pravog razloga dugo smijali i šetali kroz visoku travu.

– Zar se ne bojiš čegrtuša? – upitala Latigo gledajući je iskosa.

– Zar se doimam plašljivo? – odgovori mu protupitanjem.

– Bez obzira na to one te mogu usmrtiti – opomene je. – Ti kao da se ničega ne bojiš.

– Tako je – nasmiješi se djevojka. – A čega se ti bojiš?

Nije važno – čudno se osmijehnuo. – A zašto misliš da se nečega bojim?

– Nisam o tome razmišljala.

– Razmišljaj o meni kad budeš imala vremena! Vratit ću se.

Ljudi na ranču nikad nisu doznali da je Latigo posjećivao Emmu, iako su ponekad razgovarali o njemu. Jedan kauboj je rekao da je Latigo ubio šestoricu ljudi, a drugi je tvrdio da su bila sedmorica. Govorili su o njemu s uvažavanjem, ali bez divljenja.

– Dobro pogodeno – reče jednom Latigo. – Uistinu dobro pogodeno par. Od iste smo vrste: da sam ja žensko, bio bih poput tebe, a da si ti muško, bila bi poput mene.

Latigo joj je rekao da živi s Indijancima, ali to se nje nije nimalo ticalo sve dok ju je posjećivao. Živjela je iz dana u dan ne osvrćući se na prošlost i ne pokušavajući nazreti budućnost. Sadašnjost joj je bila dovoljna, a tek se kasnije počela bojati budućnosti zato što je prošlost bila takva kakva je bila.

Odjednom je Latigo počeo dolaziti tužan, prestao se smijati i sve češće joj je poručivao po Indijancu Bi-stroj Struji da dođe na rijeku. Na licu mu je pročitala da je u nevolji, ali nije ga ništa zapitkivala. Prepu-

štala se njegovu zagrljaju i ničega se nije bojala.

– Možda ću otići – rekao je jednom ljubeći joj kosu i čvrsto je zagrlivši ljevicom, a desnicu je uvijek držao blizu otkočenog revolvera. – A možda ću i ostati.

Lica naslonjena na njegova prsa, slušajući ubrzano lupanje njegova srca, Emma samo izusti:

– Latigo.

– Možda bi pošla sa mnom? Idem u New Mexico. Ondje imam prijatelja koji će mi pomoći da zasnujem ranč. Emma, kakva je razlika između života na ranču ovdje i u New Mexico?

– Nema velike razlike – odgovori mu.

– Kamo god idem, prate me nevolje – prizna Latigo – ali u New Mexico nikada nisam doživio neugodnosti. Odlučio sam da se smirim i da počnem uzgajati stoku. Zašto ne bi pošla sa mnom, Emma?

Ona zabaci glavu i smiješeći se obeća:

– Poći ću s tobom kamo god želiš.

– Neće biti lako – upozori je Latigo. – Teško je putovati s progonjenim čovjekom. Jahat ćemo noću zaobilazeći gradove, a danju ćemo se skrivati i odmarati.

Već je u mislima vidjela sebe kako jaše pokraj njega, čula je mukli topot kopita. Udarci su ritmički odzvanjali kao da netko skandira: »Jaši noću, krij se danju, izruguj se opasnosti«!

– Ipak ću poći s tobom – reče sanjarskim glasom Emma.

– Poslat ću ti poruku kad za to dode vrijeme – obeća Latigo i poljubi je, a onda posegne u džep košulje. – Djevojko, ovo je za tebe. Fotografirao sam se.

Gledala je malo sliku, malo njega i smijala se. Kosa mu je na slici bila zagladena a brkovi potkresani, stajao je uz izrezbarenu stolicu u elegantnom odijelu i visokim sjajnim čizmama.

– Lijepa je. Samo da je ne izgubim!

– Budeš li je čuvala i upol onoli-

ko brižno koliko se ja brinem o tebi, imat ćeš je do smrti.

Neka ptica zacvrkuta u blizini i Latigo se hitro odmakne, napet i spreman da se brzo izgubi.

— Bistra Struja je nekoga opazio, vjerojatno tvog ujaka. Spremi svoje stvari i čekaj moju poruku! — poljubi je, pa nastavi: — Ti si žena za koju se vrijedi vezati, znao sam to čim sam te ugledao. Jedina si žena kojoj ću moći vjerovati, a malo je ljudi kojima vjerujem.

— Ja ne vjerujem nikome — reče Emma da bi ga naljutila.

On ode koračajući uspravno i uspne se na sedlo poput kralja koji stupa na prijestolje.

„Jaši noću, krij se danju, izruguj se opasnosti...“ Krišom je skupila svoje stvari u svežanj i njime se služila kao jastukom. Maštala je o Latigu Randyju. Izbjegavat će rančeve i naseljena mjesta, jahat će noću, skrivati se danju, cijelim putem će se smijati i izrugivati opasnosti, jer — tko išta može Latigu Randyju!

K njima svrati Will Foster koji se vraćao iz Miles Cityja i spomene Carrie, ženu s ranča na kojem su prenoćili.

Savezni šerif traži Latiga — reče mladić Emminu ujaku Leeju. — Ne bih se iznenadio da Carrie zna gdje je on. Ta žena ima njegovu fotografiju, nedavno se slikao. Kladim se da se Latigu neće nimalo svidjeti dozna li da ga je ona izdala.

Emma osjeti kako joj se ruka steže oko drška kuhinjskog noža kojim je upravo rezala kruh. Čula je što je rekao Will Foster.

— Najbolje bi bilo — promrmlja ujak Lee — da ih Carrin muž oboje ustrijeli.

Foster dometne:

— Ako se već puca, onda je tu Latigo nenadmašan — nekoliko trenutaka je šutio uvidjevši da razgovaraju o neugodnoj temi, a onda neočekivano hrabro reče: — Emma se dobro snalazi u novom domu. Svaki dan je sve ljepša.

Djevojka je izašla da nahrani kokoši i uto iza šupe izviri Bistra Struja. Pokazivao je rukom prema

rijeci.

— Ne — piskavo prošapće Emma.

— Reci mu da neću doći. Razumiješ li? Neću doći!

Vrativši se u kuću, počne laskati mladiću:

— Wille Fosteru, ne moraš žuriti. Prenoći ovdje, imamo slobodan ležaj. Molim te!

Will je upravo bio posegnuo za opasačem i šeširom, ali zaustavio se u pol kretnje.

— Zaista? — upita začudeno. — Ne smata ti ako još malo ostanem? Emma nakrivi glavu.

— Drago mi je kad si blizu — reče.

Ujak Lee samo slegne ramenima ne mogavši se načuditi tolikoj djevojčinoj srčanosti. Foster se skameni shvativši da mu se ostvaruje ono o čemu je maštao.

— Kad sam dolazio ovamo, vidio sam nekoliko divnih cvjetova na obali — prisjeti se. — Palo mi je na um da ti ih uberem, ali sam onda pomislio da nećeš mariti za njih.

Djevojka napući usne.

— Zašto, Wille? Zbog čega si mislio da mi nije stalo do toga? Pokaži mi to mjesto!

Zajedno su odšetali do rijeke, on ju je držao za ruku i cijelim putem ponavljao:

— Ne mogu vjerovati da je to istina. Nije mi bilo ni nakraj pameti da bi ti marila za mene. Oh, Emma, Emma...

Djevojka se nasmiješi.

— Htjela sam te malo držati u neodumici.

— Neke žene se boje ove zemlje, ali ti se ne bojiš, je li?

— Čega se tu treba bojati? — izazivala ga je.

On se nasmije.

— Vratimo se u kuću i obavijestimo ujaka i ostale! Moramo to obznaniti.

Prije nego što su uši, on se naglo okrene prema njoj, uhvati je za ramena i zagleda joj se u oči.

Ponečega se čovjek uistinu mora bojati. Katkad se moraš bojati naprosto zato da izvučeš živu glavu. Postoje stvari koje će te pozlijediti

bez obzira na to da li pred njima zatvaraš oči.

— Želiš li da se bojim? — izazivala ga je smiješeći se.

Will je uhvati za ruke.

— Preplaši se katkad! — zamoli je. — Preplaši se katkad, Emma, zato što ćeš odsad pripadati meni!

Te večeri su sjedili za stolom, mnogo muškaraca i Emma, nadržavljajući mladenki viskijem iz limenih lončića, dobro raspoloženi, kadli se vrata širom otvore. Šutke su gledali u Latiga Randyja.

Stajao je na vratima mrk, palaca zataknutih za opasač.

— Emma! — reče nestrpljivo. — Emma Prince!

Nitko nije blizu svog oružja, pomisli Emma. Oni su dobričine i imaju pravo da budu bezbrižni. Tako dobre i mirne ljude nitko ne progoni. Znala je da je Latigo Randy došao po nju da je odvede u New Mexico.

Ustajući, Will oštro upita:

— Što ti tražiš ovdje?

Latigo učini prijetecu kretnju, ali se tada javi Emma.

— Zdravo, Latigo! — reče. — Vjerujem da poznaješ Willa Fostera. Vjenčat ćemo se. Ovih dana idemo radi toga u Miles City.

Latigo samo zatrepće.

— Mnogo sreće, Emma — reče hladno, povuče se natrag i zatvori za sobom vrata. — Emma! — vikne ujak Lee zgranuto. — Taj odmetnik... Zar si bila... Will ga prekine:

— Što vas briga za Latiga! Emma mi je rekla sve o njemu. Samo se poigravala njime.

Emma se zagleda u svoga budućeg muža ne mogavši odlučiti da li da ga prezre ili da mu bude zahvalna što ju je obranio.

Nitko od prisutnih nikad više nije spominjao taj odgađaj. Stidjeli su se što su, iako ih je bilo toliko, bespomoćno sjedili pred jednim jedinim čovjekom.

Vidjela je Latiga samo još jednom prije njegove smrti. Izašla je u dvorište da prostre rublje, kad se on pojavio iza sjenika nijemo je optužujući.

Rekla mu je:

— Mislila sam da si otišao u New Mexico.

— Ne idem tamo bez tebe — odgovorio je trpkio. — Ostat ću u ovom kraju sve dok opet ne budeš slobodna.

— Bo'je nemoj — blago ga je opomenula. — Čujem da te traže.

— Pođi sa mnom, pa ću se smiriti i uzgajati stoku.

— Will Foster uzgaja stoku. On nema potrebe da se smiruje. Njega nitko ne progoni.

Bio je ljut, onoliko ljut koliko i ona svaki put kad bi se sjetila žuto-kose žene s ranča na kojem su nekoć prenoćili. Međutim, za razliku od Emme, on nije mogao savladati svoju ogorčenost. Gotovo ju je molio:

— Ni za jednu drugu ženu ne bih učinio ono što bih za tebe. Lud sam za tobom i to je cijela istina.

— Ipak, čula sam da još jedna žena ima tvoju fotografiju! — podbola ga je.

Usne mu se razdvoje kao da će početi objašnjavati što je posrijedi, a onda stisne oči shvaćajući da će je time samo još više pozlijediti. Nije se htio poniziti objašnjavanjem i ispričavanjem.

— Možda — prizna. — Možda je zaista tako.

Tada se okrene i ode, a ona ga nikad više nije vidjela.

Mladi bračni par Foster proveo je u Miles Cityju četiri dana proslavljajući vjenčanje, a onda su krenuli natrag lakom dvokolicom koju su vukla dva pripitomljena prerijska konja. Prvog dana putovanja susreli su jahača koji im je saopćio novost:

— Sinoć je bilo krvavo na Carri-nu ranču. Poginuli su savezni šerif i Latigo Randy.

Kao kroz maglu Ema je čula kako njezin muž odgovara onako kako bi odgovorio svaki pošten čovjek, s olakšanjem ali bez ushićenja:

— To je dobro, sada će nam svi-ma biti mnogo lakše.

Uskoro su se približili tom ranču i Will snažno ošine konje. Sjedeći

šutke pokraj njega, Emma se zagleda u poznatu zgradu. Nigdje ni žive duše. Kad je ranč iščezao u daljini iza njih, Emmi se vrati dah, ali je još drhtala. Mnogo godina kasnije shvatila je da se od toga dana počela bojati, ali u tom trenutku je pokušavala izbjeći strah koristeći se Willom Fosterom kao štitom. Rekla mu je drhvatim glasom.

– Sretna sam što ti nikoga nisi ubio.

– I ja – odgovorio je grobnim glasom Will.

Ali ipak sam ubio čovjeka, shvati užasnut. Ubio sam Latiga Randyja.

Nakon gotovo godinu dana braka Emma reče Willu:

– Imat ćemo dijete.

Dugo je čekala da mu to otkrije i tek je tada bila za to spremna. On se najprije silno razveselio, a onda zabrinuo.

– Kada? Moramo se pobrinuti da na vrijeme stigneš liječniku u Miles Cityju. Treba da se unaprijed o svemu dogovorimo s njim.

Jednom joj je Will Foster poslužio kao štit od straha, ali otad se sve promijenilo. Shvatila je da više ne može poći u Miles City, da ne može poći liječniku, jer više ne bi mogla proći pokraj mjesta na kojem je umro Latigo Randy. No to nije mogla kazati svom zabrinutom mužu.

– Vjerujem da neću roditi prije kraja travnja – reče uvjerljivo.

Ožujak je tek počeo kad je osjetila trudove, a tada više nije bilo vremena za raspravljanje o odlasku u Miles City. Umrijet ću, pomisli Emma, čvrsto hvatajući Willovu ruku. Sati su prolazili, a ona je razmišljala: umrijet ću, umrijet ću...

Will je neprestano ponavljao:

– Emma, sve će dobro završiti.

Naposlijetku se pokajala što mu nije priznala zašto ne može otići u Miles City, ali već je sasvim onemogućala i jedva je hvatala dah. Uspjela je prošaptati:

– Život za život.

Will Foster to nije razumio.

– Sve će dobro završiti – neumorno je ponavljao.

Imala je pravo kad je govorila o

cijeni koju treba platiti za Latiga Randyja, ali pogriješila je što se tiče života koji se ugasio. Ona je preživjela, a dijete je umrlo. Sin Willa Fostera morao je umrijeti za Latiga Randyja.

Dok se oporavljala, neprestano je sebe uvjeravala: danas ću sve ispričati Willu, neka zna zašto nikada neću moći poći u Miles City. Ali nikada mu to nije rekla.

Jednoga dana ujak Lee dojaše s novostima.

– Zgrada na Carrinu ranču izgorjela je do temelja – reče im. – I sjenik se zapalio, pa ni od njega više nema traga. Više se ne može raspoznati da je ondje ikada ista bilo sagrađeno, barem kad se prolazi putem. To mjesto se više ne može prepoznati.

Rodila je Willu Fosteru četiri sina i tri kćeri: Henryja koji je uzgajao stoku, LeDuca koji je postao liječnik, Warrena koji je otvorio prodavaonicu hrane u Miles Cityju, Hiltona koji se utopio u svojoj petnaestoj godini kad je prelazio rijeku, Matildu i Frances koje su se udale za rančere i Elizabeth koja je umrla u dvadesetoj godini za poroda.

Stara udovica Foster, koja je nekoć bila Emma Prince, zavalila se u naslonjač i s mukom uzdahne, pa je Alice zabrinuto upitala:

– Jeli li dobro?

Starica s naporom udahne i prošapće:

– Sve ću ti reći. Nikada to nikome nisam rekla, a sad je došlo vrijeme kad se mora.

Usta su joj se otvarala, ali riječi nisu izlazile. Gledala je zamagljenim očima i vidjela kako se pred njom u sjaju budi mrtvi san. Tada je shvatila kako je trebalo da bude i učinilo joj se da je uistinu i bilo tako: jaši noću, krij se danju, izruguju se opasnosti.

– Otišli smo u New Mexico – reče promuklim glasom. – On i ja. Jaši noću, krij se danju.

Oh, bit će da su se događaji uistinu tako odigrali, a ona nije nimalo kriva što je Latigo Randy umro.

Alice se nasmiješi ispričavajući se:

– Ipak nije bilo tako. Ponekad pobrka uspomene. Napokon je sve jasno! Želi sve reći. To je ono što se moralo dogoditi... ali Latigo je odavno mrtav, sjeti se. Svi su mrtvi osim mene. Što se onda dogodilo s Latigom Randyjem?

– Imali smo troje djece – izusti jedva čujno. – Indijanci su ih ubili.

Alice reče:

– To se ona zapravo sjetila kako su imali troje male djece kad su im Indijanci spalili kuću. Najstariji je bio moj otac a ukupno ih je tada bilo petero.

Starica očajnički pokušava još jednom:

– Otišli smo u Kanadu.

Netko ga je ustrijelio i umro mi je na rukama, sjeti se. Da, tako je moralo biti kad je došao trenutak da i on umre. Uostalom, svatko mora umrijeti. Čula sam kako mu srce sve sporije kuca, a onda se sasvim umirilo. I što je onda bilo? Što sam

učinila s mrtvim tijelom? Starica reče naglas:

– Pokopala sam ga.

Gdje je to bilo, pitala se. Nikada nisam znala gdje mu je grob. Kad bih se samo mogla prisjetiti!

– Ona nikad nije bila u Kanadi – reče Alice. – A što se tiče pokopa, zacijelo misli na svoje prvo dijete. Umro je zato što je bilo nevrije-me, pa nisu mogli otići u Miles City po liječnika.

Posjetiteljica blago reče:

– Gospođa Foster je proživjela mnogo strašnih događaja, znam. Vjerojatno se uopće ne sjeća Latiga Randyja.

Iako je bila na kraju snaga, starica se usprotivi:

Sjećam ga se! – naprežući zamagljeno pamćenje, reče im jedino u što je bila sigurna. Gotovo je uskliknula: – Imao je sive oči!

Gospođica Dickerson je blago potapša po koljenu.

– Ne želim vam više smetati, gospodo Foster. Već sam vas umorila. Lijepo je što ste mi dopustili da dođem – uspravi se mrmljajući više za sebe: – Često sam slušala da je Latigo Randy imao sive oči. Čudno, mnogi su ubojice iz onog vremena imali sive oči.

– Mislim da to ništa ne govori o njima – reče Alice. – Prije nego što joj se spustila mrena, i baka je imala sive oči.

U PRIPREMI

Martin Brand: PRIČA IZ BLUE CITYJA

Cijena pretplate za godinu dana iznosi 1872.– d, a za 6 mjeseci 936.– d. U cijenu je uračunat popust. Pretplata se uplaćuje općom uplatnicom u kript račun 30101 – 833 – 1216 »za Laso«.

Cijena za inozemstvo: DM 2,00, ASCH 10,00, SFRS 2,00 HFL 2,50. Cijena inozemne pretplate za šest mjeseci: DM 36,00 SKR 63,00, ASCH 250,00, FF 74,00, SFRS 36,00, HFL 37,00, US\$ 15,00.

Uplata na devizni račun 30101 – 37 – 25730 – 3252051 kod – Zagrebačke banke Zagreb (za »LASO«).

Ekonomska propaganda: »Vjesnik«, Agencija za marketing, Zagreb, Trg bratstva i jedinstva 6.

Zadnja kolor stranica 40.000 d, c/b stranica 30.000 d.

Oslobodeno plaćanje poreza na promet mišljenjem Republičkog sekretarijata za prosvjetu, kulturu i fizičku kulturu SRH broj 2935/7 – 1973. od 26.XI 1973.

PARTIZANI

STRIP-ALBUM »PARTIZANI«

120 stranica strip-serijala Julesa Radilovića o uzbudljivim akcijama naših partizana, strip koji se proslavio i u inozemstvu, možete kupiti u Zagrebu, na našem mjestu sitne prodaje (»VJESNIK«, Avenija bratstva i jedinstva 4) ili naručiti POŠTANSKOM UPUTNICOM na adresu: ŠALTER SITNE PRODAJE, »VJESNIK«, 41000 Zagreb, Avenija bratstva i jedinstva 4. Poštanskom uputnicom uplatite 300 dinara, a na poledini uputnice napišite naslov izdanja. Uplaćuje se cijena izdanja bez poštarine.

IZVJESTAJ O UPLATI ZA POŠTANSKU STEDIŠNICU	KUPON ZA PRIMAOCU	POŠTANSKA UPUTNICA	POTVRDA O UPLATI
popunjava pošiljalac Uplaćeno: 300 Primalac: »VJESNIK« ŠALTER SITNE PRODAJE AVENIJA BRAT. I JED. 4. Pošta: 41000 ZAGREB	popunjava pošiljalac Posiljalac: PREZIME I IME ADRESA 300 Primalac: »VJESNIK« ŠALTER S. PRODAJE AVENIJA BRAT. I JED. 4. Pošta: 41000 ZAGREB	popunjava pošiljalac Posiljalac: PREZIME I IME ADRESA Isplatiti: 300 Din Primalac: »VJESNIK«-ŠALTER SITNE PRODAJE-AV. BRAT. I JED. 4. Pošta: 41000 ZAGREB	popunjava pošiljalac Uplaćeno: 300 Primalac: »VJESNIK«-ŠALTER SITNE PRODAJE AVENIJA BRAT. I JED. 4. Pošta: 41000 ZAGREB
Stamp: izd. pre. PTT, Beograd			
Službene napomene — obavješten: _____ (datum) — odbio prijem: _____ (datum) — otputovao u: _____ Broj pripisice: _____ Zig uspjeha: _____ Broj isplate: _____			
STRIP ALBUM »PARTIZANI«			
UPUTNICE Uznacite potpuno ime primaoca (posiljalca) Uputnicu isplatite tiskanim slovima iznos, knjižskom ulaskom ili poštom iznosom			